

EĞİTİMİN SESİ

Gelecek Eğitimle Gelecek ISSN:1304-4613 - Sayı : 53

Türkiye'de ve dünyada sayısız kadın aile içi şiddete uğramakta, boşandığı ya da reddettiği için katledilmekte, kadın istismarı her geçen gün daha da artmaktadır.

SÖYLEŞİ :
ANKA KADIN ARAŞTIRMA
MERKEZİ GENEL BAŞKANI
PROF. DR. SUNA BAŞAK

SÖYLEŞİ
CHP YALOVA MİLLETVEKİLİ
MUHAREM İNCE

SÖYLEŞİ
MHP BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
İSMAİL OK

GERİDE BIRAKTIĞIMIZ
24 KASIM'I, ÖĞRETMEN
SORUNLARINI,
EĞİTİMDE KADROLAŞMAYI
VE DAHA BİRÇOK
ÖNEMLİ KONUYU
YAKIN PLANA ALDIK

Başlarken

Sami ÖZDEMİR
Genel Dış İlişkiler ve Basın Sekreteri

Dünya tarihi ile başlayan çalışma hayatı ve insanın mücadele geçmişi her geçen gün daha birbiri içine girmiş karışmış bir sorun halini almaktadır. Durumun böyle karmaşık hale gelmesi yeryüzünde var olan insan sayısı, sosyal hayatın dinamikleri ve çalışmaya hayatının çalışanlar üzerinde kurmuş olduğu baskıyla doğru orantılıdır. Bu ortamın neticesi ile çalışma hayatındaki iş kalitesi ve çalışanlarla ilgili farklı alternatifler tecelli etmiştir. Zamana, insan nüfusuna ve çalışan sayısının artmasına paralel olarak ortaya çıkan bu gelişmeler istihdam garantisi ve iş güvencesin kavramlarını çalışma hayatına sokmuştur.

Günümüzde de hala güncelliğini koruyan iş güvencesi meselesi siyasi irade tarafından “işini yapmayan ve işe gelmediği halde maaş alan memurlar var” şeklinde basitleştirilerek eğitim çalışanı ve kamu çalışanlarının iş güvencesi elinden alınmak istenmektedir. Böylece dünyanın en aşağılık davranışlarından birisi olarak kabul edilen ve uluslararası sözleşmeler ile de yanlışlığı tescil edilmiş olan kişileri işi ve ekmeği ile tehdit etmek sıradanlaştırılarak kamu çalışma hayatına sokulmak istenmektedir. Genel başkanımızın dediği gibi işini yapmayan kamu çalışanına ceza vermek hatta onu meslekten çıkarmak mevcut yasalarla da pekâlâ mümkündür.

Türk Eğitim-Sen çalışma hayatının yol başçısı olarak eğitim çalışanlarının sorunlarına tercüman olmakta ve çözüme kavuşturulması noktasında da gevşeklik göstermeden yetkili makamları takip etmektedir. Bu maksat ile 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle yapmış olduğumuz anket ve oradan ulaştığımız sonuçlar öğretmenlerimizin nasıl bir cendere de sıkıştığının göstergesidir. Bu tablo sadece öğretmenlerimize ait gibi gözükse de eğitimi bir bütün olarak kabul ettiğimiz takdirde ancak çözebileceğimiz sorunlar olduğu için bütün eğitim çalışanlarının sorunlarını da yansıtmaktadır.

Dünyanın pek çok noktasından duyduğumuz, üzülererek ülkemizde yer yer şahit olduğumuz “Kadına Yönelik Şiddet”e karşı bir toplumsal duyarlılık geliştirmek için 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Dayanışma Haftası münasebetiyle dergimizde bu konuya da eğilmek istedik. Bu amaç ile sivil toplum kuruluşları ve siyasi parti temsilcilerinden görüş almak ve ülkemizde duyarlılık eşiğinin ne aşamada olduğunu gözler önüne sermeyi hedefledik. Ayrıca iktidar partisi mensuplarından da; Fatma Seniha Nükhet Hotar- Ak Parti İzmir Milletvekili, Bennur Karaburun-Ak Parti Bursa Milletvekili ve TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanvekillerinden de görüş alarak siyasi iradenin bu konuda çalışmalarını sizlerle paylaşmayı arzu etmiştik. Lakin işlerinin yoğunluğu nedeniyle kendileriyle görüşme fırsatı bulamadık. Fakat diğer misafirlerimizden bu konuda çarpıcı görüşler alarak sizlerle paylaşmış olduk. Sağlık köşemizde de bu sene son derece şiddetli geçen soğuk algınlığı ve solunum yolları enfeksiyonlarına karşı çözüm önerileri için uzman görüşüne başvurarak sizlere ulaştırma şansına sahip olduk.

Dergimizin bu yeni sayısını sizlere takdim ederken, dergimize görüş röportaj ve yazı noktasında destek veren değerli bilim insanı ve yazarlarımıza teşekkür ediyorum. Bu vesile ile bütün eğitim çalışanlarının yeni yılını kutluyor; sorunların çözüldüğü, haksızlığın-hukuksuzluğun olmadığı bir yıl diliyorum. Memleketimizde cereyan eden bölücü teröristlerin aşağılık eylemlerine karşı cansiperane mücadele eden güvenlik güçlerimize teşekkür ediyorum; gazilerimizi şükran, şehitlerimizi minnet ve rahmetle anıyorum.

Saygılarımla

TÜRK EĞİTİM-SEN

Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri
Kolu Kamu Çalışanları Sendikası
GENEL MERKEZİ

Ekim - Kasım - Aralık 2015
Sayı : 53

Türk Eğitim-Sen Genel
Merkezi adına Sahibi
İsmail KONCUK
Genel Başkan

Genel Yayın Yönetmeni
Sami ÖZDEMİR
Genel Dış İlişkiler ve Basın Sekreteri

Yayın Kurulu
Musa AKKAŞ
Seyit Ali KAPLAN
Talip GEYLAN
Cengiz KOCAKAPLAN
M. Yaşar ŞAHİNDÖĞAN

Basın Danışmanı
Meltem YALÇINKAYA
Düzeltilme
Tuğçe TAŞDEMİR

Yönetim Yeri
Talatpaşa Bulvarı No:160 / 6
Cebeci/ANKARA
Tel:0312 424 09 60
Faks:0312 424 09 68

Dergimiz yerel süreli ve ücretsizdir.

Üç ayda bir yayınlanır

Dergide bulunan yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir

Basım Tarihi 20.01.2016

Grafik Tasarım ve Baskı

Altuğ Ajans Reklam Basın Yayın
Fatih Taha AKALAN

Bayındır 2 Sk. No: 68 /13 Kızılay/ANKARA
Tel ve Faks: 0 312 417 81 07

Basım Yeri : Matus Basımevi Reklam ve Yayıncılık Tic. Ltd. Şti.
Matbaacılar Sit. 1514 Sokak No:2 İvedik Organize Sanayi
Yenimahalle - Ankara

TÜRK EĞİTİM-SEN, TÜRKİYE KAMU-SEN
(Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları
Konfederasyonu) Üyesidir.

04 Genel Başkan İsmail KONCUK Geçmişin Muhasebesi ve Beklentilerimiz

08 Türk Eğitim-Sen Öğretmenler Günü Anketi Sonuçlarını Açıkladı

16 Söyleşi CHP Yalova Milletvekili Muharrem İNCE

23 Söyleşi MHP Balıkesir Milletvekili İsmail OK

**30 Yağmurlardır
Zambakları Yeşerten...**

Nesrin ÖZARSLAN
MEB Okul Öncesi Öğretmeni

34 Kandiller ve Ampüller

Pınar CEYLAN
Sınıf Öğretmeni

**36 Ortaöğretim Başarı Puanı
Hesaplaması Üzerine**

Kürşat KOYUNCU
MEB Fizik Öğretmeni

**37 İstiklal Marşı'nın
Kabulü'nün 95. Yılında
Mehmet Âkif ERSOY ve
Tacettin Dergahı**

Dr. Yılmaz YEŞİL
Gazi Üniversitesi Öğretim Görevlisi

40 Söyleşi
**ANKA Kadın Araştırma Merkezi
Genel Başkanı Prof. Dr. Suna BAŞAK**

46 Sakın Vurma...

Cevriye Asena MORAL
Türk Eğitim-Sen Ankara 1 No'lu Şube
Kadın Komisyonu Üyesi

48 Sağlık / Söyleşi
Solunum Yolu Enfeksiyonları
Opr. dr. Alper ŞENKAL

54 Kültür / Söyleşi
Çağdaş Halk Müziği Sanatçı
Gürbüz GÖZÜM

İsmail KONCUK / Genel Başkan

Geçmişin Muhasebesi ve Beklentilerimiz

Ülkemizde ve bulunduğumuz coğrafyada millet olarak hiç birimizin rıza gösteremeyeceği gelişmeler cereyan etmektedir. Ortadoğu'da etnik ve mezhep ayrımından beslenen iç savaşların körüklenerek haritaların değiştirilmek istendiği bir süreç yaşanmaktadır. Bütün bu gelişmeler korkarız ki; II. Dünya Sa-

vaşı sonrasında 4-11 Şubat 1945 Yalta'da Livadia Sarayı'nda toplanan "Yalta Konferansı"nda; ABD, Rusya ve SSCB den oluşan üç büyükler tarafından dünyanın hükümler alanlarının paylaşıldığı bir dönemi tekrar geri getirecek hal almaktadır. SSCB'nin yıkılması ile biten iki kutuplu dünya düzeni tekrar kurulmak istenirken; Ortadoğu'da milyonların ölmesine bir o kadarının da mülteci olarak kendisine vatan arar duruma düşürmesine seyirci kalınmaktadır.

Irak ile Suriye'de binlerce Türkmen ve Müslüman; hem IŞİD, hem uluslararası güçler tarafından desteklenen YPG,

hem de Rusya destekli Esed rejimi tarafından soy kırım yapmak marifetiyle etnik temizliğe tabi tutulmakta bölgenin demografik dengeleri uluslararası güçler tarafından Türk milleti lehine değiştirilmek istenmektedir. Bütün bunların sistemli bir çalışmanın ürünü olduğu ve bir üst akıl tarafından yönetildiği ta Kerkük'ün Saddam sonrasındaki işgali sırasında ilk olarak nüfus ve tapu idarelerinin yağmalanarak nüfus ve tapu kütüklerinin çalınıp yok edilmeye çalışılmasıdır. O günlerden günümüze kadar gelen süreç Türk milletinin lehine işlememiştir.

Ülkemizin güneydoğusunda ise bazı küçük yerleşim birimlerinde devlet otoritesine bir başkaldırı girişimi sahnelenmek-

tedir. Böylece Irak ve Suriye'de gerçekleştirmeye çalıştıklarının bir benzerini de burada yapma hayali kurmaktadır. Fakat gözden kaçırdıkları bir gerçek vardır ki o da Türk milletinin mücadele sonunda her ne pahasına olursa olsun kazandığı zaferlerle dolu tarihidir. Milletimizin bu mücadeleciliği ruhu; güvenlik güçlerimizin her birinde ete kemiğe bürünmüş hainlerin ve bölücü teröristlerin karşısında dimdik durmaktadır. Fakat olayların bu raddeye gelmesi tamamen ülkemizi yönetenlerin bu çapulcu kesimine fazlaca yüz verip, onlarla pazarlık yapıp; adına kürt açılımı ya da çözüm süreci dedikleri zaman zarfında terör örgütünün güçlenmesi neticesinde olmuştur. O zaman biz bu politikaya karşı çıkarken bize karşı "hayvanlar bile anladı çözüm sürecini" diyen zatlar unutmasınlar ki şehitlerimizin akan her damla kanında veballeri bulunmaktadır.

Süreci eleştirip ülkenin üniter yapısı, milli bütünlüğü dinamitleniyor diyenleri hain ilan edip;

andımız ve millî törenlerimiz üzerinde hadsiz değişiklikler yapılırken, Bayrak şiiimiz ders kitaplarının baş sayfalarından çıkarılırken, PKK şehirleri bombalarla ve militanla donatıyordu. Yollara tonlarca bomba düzenekleri hazırlanıyor, dağlara devasa mevziler ve sığınaklar yapıyordu kendilerini uyarıp, bütün bunlara karşı operasyon yapmak isteyen güvenlik güçlerine izin verilmiyordu. İnşallah Bir musibet bin nasihatten hayırlıdır şiarı ile ülkemizi yönetenler bütün bu olan bitenden ders alarak bundan sonra gerekli tedbiri alıp bir daha bu aşağılık canilerle pazarlık masasına oturup gazilerimizi üzüp, şehitlerimizin kemiklerini sızlatmazlar.

Ülkemizin ve bölgemizin içinde bulunduğu durumun bizlere ibret olması gerekir. Eğer yeterince güçlü, bilgili ve üzerimize oynayacak her türlü oyunu boşa çıkaracak hazırlık ve donanımına sahip değilssek bunun bedelini ödemek zorunda kalırız. bu tür oyunları boşa çıkarmanın yolu milletimizi

bilim, teknik ve maneviyat bakımından geliştirerek millet olma bilincinin, çağın imkanlarıyla buluşmasını sağlamak zorundayız. İşte bu amaca ulaşmak ancak eğitim ile sağlanabilecektir.

Eğitime yüklenen bu görev ve sorumluluk toplumların gelecek vizyonlarının da gerçekleşmesinin teminatıdır. Ecdadımız büyük devletleri kurarken savaş hüneri ve silah tekniğinin yanında dönemin aydınlarından ve münevverlerinden de ciddi destek almışlardır. Çağın bilginleri, âlimleri ve münevverleri devlet adamlarının yanında izzet ve itibar görmüştür. Yavuz Sultan Selim kaftanına çamur sıçratıp korkuya kapılan âlime, "Alimlerin atının çamuru bizim için süstür demiştir." Hakeza Fatih Sultan Mehmet'in hocası Akşemseddin'e hürmeti Bizanslı tarihçiler tarafından da dile getirilmiştir. Ulu Önder Atatürk'ün öğretmenlere olan güveni "Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir." sözüyle tarihe kazanmıştır.

24 Kasım Öğretmen günü münasebetiyle yapmış olduğumuz ankette de bir kez daha gün yüzüne çıkmıştır ki öğretmenlerimiz mesleki doygunluk noktasında ciddi sorunlar yaşamaktadırlar. İlerleyen bölümlerde ankette etraflica bahsedileceği ve elde edilen veriler sizlerle paylaşılacağı için burada çok fazla detaya girmeyeceğim. Milletine ve devletine hizmet etme aşkıyla üniversite okumuş, türlü türlü yolsuzluğun olduğu KPSS barajını aşmış, adam kayırmacılığın olduğunu ima eden sendikamsı yapılar vasıtasıyla adaylığın kaldırılmaması ile tehdit edilmiş öğretmenlerimiz elbette ki idealizm ile başlamış oldukları yolda ciddi yaralar almıştır. Bu sorunun çözümü için stajyer öğretmenliğin kaldırılmasında okul müdürü, danışman öğretmen ve müfettiş tarafından yapılan performans değerlendirmesinin stajyerliğin kaldırılması için yeterli olmasını istiyoruz. Performans değerlendirmesini geçenlerin yeniden yazılı ya da sözlü sınava tabi tutulması, onların önüne yeni engeller konulması anlamına gelir. Bunun öğretmenlerin yetişmesine, gelişmesine, mesleki liyakatine katkısı olacağına inanmıyoruz.

Ülkemizin kanayan ve acil müdahale bekleyen yarası öğretmen açığının kapatılmasıdır. Ücretli öğretmen sayısının 80 bine ulaştığı, 110 binin üzerinde norm kadro açığının olduğu sistemde 420 bin evladımız atama beklemektedir. Her şeye gücü kudreti yeten devletimiz neden öğretmen gözleyen yavrularımızın ve atama bekleyen evlatlarımızın sorununa kulak tıkamaktadır.

Aynı şekilde ülkemizin okullaşma oranının ve derslik sayısını yetersizliği ise önemli bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Siyasi irade bu işi lise üç ve dörtlerdeki evlatlarımızın Temel Lise adındaki lise görünümlü dershanelere gönderilerek okullardan ayrılması ile çözüleceğini düşünmektedir. Bu eğitimin zımnen özelleştirilmesi anlamına gelmektedir.

14 yıllık siyasi iktidarın besleyip büyüttüğü sendika vasıtasıyla; yandaş ehil olamayan kişiler okul yöneticisi olarak atanmıştır. İktidar, bir kanunla, sözde paralel yapıyı ortadan kaldırmak uğruna, tüm şerefli insanların üzerine bir gecede çizik atmıştır. Nerede yandaş olmayan, biat etmeyen, ahlaki ilke edinen, bilgili, liyakatli yönetici varsa, onların yöneticilik görevine son verilmiş; bu insanların yerine kula kulluk yapmayı şiar edinen, yalalaklıkla bir yerlere gelen, düğme ilikleme adeti haline getirenler okul yöneticisi yapılmıştır. Bu durum karşısında üyelerimizin hakkını savunmakla beraber "Sendikacılık hakkı tutup kaldırmaktır." Şiariyle hareket ederek bütün mağdur okul müdürleri için yargı mücadelesi başlattık. Almış olduğumuz

kararlar ne yazık ki MEB tarafından uygulanmamıştır. Mağdur arkadaşlarımızın sorunların çözümü için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde girişimlerde bulunmak isteyen yöneticilerimize yardımcı olmaktayız. Bununla beraber yargı kararlarını uygulamayan yöneticiler için de yapmış olduğumuz çalışmalar zaferle sonuçlanmakta ve yapmış oldukları haksızlığın hesabını soracağız.

Eğitim çalışanları için önemli bir sorun da özür durumlarının tamamı dikkate alınarak tayin taleplerine cevap verilmesidir. Bunlardan öğrenim özürlü mutlaka tekrar dikkate alınmalı ve öğretmenlerimizin kendilerini geliştirmek uğruna bilimsel ve akademik çalışmalar yapmalarına imkan verilmedir. Sağlık özürlü için istenen belgelerde de ortaya çıkan zorluklar öğretmen arkadaşlarımızın lehine iyileştirilmelidir. İl içi eş durumu özürlü emri uygulaması getirilerek anayasa da güvence altına alınan aile birliği tesisi edilmelidir. Üzülerek şahit olduğumuz günü birlik taşınan öğretmenlerimizin sorunu artık çözümlenmelidir.

Seçim öncesi çok ciddi bir yarar sağlayacağı kamuoyuna servis edilen fakat gelen tepkilerden çekinilerek kaldırılan öğretmen rotasyonu pek çok arkadaşımız ciddi kaygıya boğmuştur. Türk eğitim-Sen olarak zorunlu rotasyonun hiçbir türüsüne razı olmadığımızı buradan bir kez daha dile getiriyor, bu faydasız uygulamamanın bir daha karşımıza çıkarılmamasını talep ediyoruz.

Yardımcı hizmetler, genel idari hizmetler, teknik hizmetler sınıfında çalışan eğitim çalışanı arkadaşlarımız da yılların biriktirdiği ve çözümün hep ötelendiği sıkıntılar yumağı ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu arkadaşlarımızın görev tanımlarının net olarak yapılması, personel sayısının adaletli dağıtılarak ekşiğin giderilmesi angarya işlerin yaptırılmaması, görevde yükselme sınavlarında adaletin tesis edilmesi, eğitim-öğretim hazırlık ödeneğinin üniversiteler dahil bütün eğitim-öğretim işkolunda çalışanlara verilmesi gerekmektedir. Ayrıca üniversitelerimizde çok ciddi sorunlar barındıran keyfi atama ve yükseltme yönetmeliklerinin YÖK tarafından belirlenen kriterlerin üzerinde olamayacağı düşünülerek bundan daha ağır kriterlerin uygulamadan kaldırılarak üniversitelerimizde kadro bekleyen akademisyenlerimizin sorunları acilen çözümlenmelidir. Paralel yapıyı cezalandırma adıyla üniversitede kadro bekleyen bütün akademisyenlerimize aynı muamelenin yapılması tarifi mümkün olmayan tahribatlar yapmaktadır. Aynı şekilde üniversitelerimizde

çalışan idari personelin atama ve yükseltme sorunları da açık ve şeffaf bir şekilde çözüme kavuşturulmalıdır.

İktidarın geldiği günden beri her fırsatta dile getirdiği, kamu çalışanlarını iş güvencesini kaldırma düşüncesi her zaman gündemlerinde olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan olduğu dönemlerden bu yana benzeri ifadeleri kullanmaktadır. 2003, 2005, 2006, 2007, 2008, 2010 yılları ve sonrasında işçi memur ayrımının kaldırılmasını defalarca söylemiştir. Biz kendilerine kamu çalışanının iş güvencesine dokunmadığı her modeli tartışmaya hazır olduğumuzu bütün tarafların rızası ile yapılacak kamu personel rejiminin pek çok sorunu çözebileceğini, eşit işe eşit ücret ilkesinin böylece sağlanabileceğini dile getirdik. Biz bütün platformlarda iş güvencemizi ve haklarımızı savunmaya devam edeceğiz. Bundan hiçbir zaman taviz vermeyeceğiz. Bütün yasal ve meşru haklarımızı kullanmaktan çekinmeyeceğiz. Çarşamba'nın gelişi Perşembeden belli olur yetkili sendikanın bu girişimler karşısında ne yapacağı, geç-

mişte yaptıklarından çok farklı olmayacaktır. 2015 yılı enflasyon farkının hesaplanma sistemini değiştirerek 5 milyondan fazla kamu çalışanı ve emeklisini mağdur eden sendika inşallah ömründe bir kez dik durup iş güvencesinde vekillik, makam veya kapalı kapılar ardında aldıkları teklifler uğruna memuru satmazlar. Bu konu da bizim de yapabileceklerimiz var. En basiti bu yandaş ve yalaka gruptan ayrılıp, hakkın ve haklının yanında olan, zalimi sevmeyen ve zulmü alkışlamayan Türk Eğitim-sen ve Türkiye Kamusen'e omuz vermektir.

Bu vesile Irak'ta, Suriye'de, Filistin'de ve Doğu Türkistan'da zulüm gören bütün Türk-İslam dünyasına; Güneydoğu'da ve ülkemizin bütün kesimlerinde ezan dinmesi, bayrak inmesin diye mücadele eden güvenlik güçlerimize Cenâb-ı Mevlâ'dan yardım diliyorum. Bütün eğitim çalışanı arkadaşlarımızı yeni yılını kutluyor, sorunların çözüldüğü, huzurlu ve mutlu bir yıl aynı diliyorum.

TÜRK EĞİTİM-SEN 24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ ANKETİ SONUÇLARINI AÇIKLADI

**Öğretmenler,
Öğretmenler Günü'ne
Ekonomik Sorunlarla Girdi**

turkeğitimsen.org.tr
ve 6 bağımsız internet
sitesinde 21 bin 313 kişinin
katılımıyla düzenlenen
anket sonuçları açıklandı.
Anketten çok çarpıcı
sonuçlar çıktı.

İŞTE ANKET SONUÇLARI

Türk Eğitim-Sen her yıl olduğu gibi bu yıl da öğretmenlerin sosyo-ekonomik durumlarını, mesleki sorunlarını tespit edebilmek amacıyla bir anket çalışması gerçekleştirdi. Sendikamızın internet sitesi turkegitimsen.org.tr ve 6 bağımsız internet sitesinde daha yer alan anket çalışmasına toplam 21 bin 313 kişi katıldı. Ankete katılanların yüzde 84.8'si erkek, yüzde 15.2'si kadın. Yüzde 12.1'i bekâr, yüzde 87.9'u evli. Yüzde 79.6'sının çocuğu var, yüzde 20.4'ünün çocuğu yok. Çocuğu olanların yüzde 26.8'inin 1, yüzde 51.2'sinin 2, yüzde 17.7'sinin 3, yüzde 4.3'ünün de 4 ve üzeri çocuğu bulunmaktadır. Yüzde 75.4'ü öğretmen, yüzde 12.7'si müdür yardımcısı, yüzde 11.1'i müdür, yüzde 0.8'i de müdür başyardımcısı. Ankete katılan öğretmenlerin aylık gelirleri yüzde 15.3'ü 2.220-2.500 TL, yüzde 50.9'u 2.501-3.000 TL, yüzde 22.6'sı 3.001-3.500 TL, yüzde 11.2'si de 3.501 TL ve üzerinde ücret aldığını belirtmektedir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 79.2'Sİ SON 5 YIL İÇİNDE BANKADAN KREDİ ÇEKMiŞ.

Ankete katılanların yüzde 79.3'ü son 5 yıl içinde bankadan kredi çektiğini, yüzde 20.7'si çekmediğini ifade etmiştir. Son 5 yıl içinde bankadan kredi çektiğini belirtenlerin yüzde 53.6'sı bireysel, yüzde 32.3'ü konut, yüzde 8.9'u taşıt, yüzde 0.8'i eğitim kredisi çekmiştir. Bu soruya diğer yanıtını verenlerin oranı ise yüzde 4.4'tür.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 33.9'UNUN ÜZERİNDE 1, YÜZDE 22.8'İNİN ÜZERİNDE 2, YÜZDE 10.2'SİNİN ÜZERİNDE DE 3 BANKA KREDİSİ VAR.

"Şu anda üzerinizde kaç banka kredisi var?" sorusuna ankete katılanların yüzde 33.9'u 1, yüzde 22.8'i 2, yüzde 10.2'si 3, yüzde 4.9'u 4 ve üzeri, yüzde 28.2'si de hiç yok cevabı vermiştir.

Ankete katılanların yüzde 44.4'ü önümüzdeki günlerde banka kredisi çekmeyi planlamaktadır.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 94'Ü KREDİ KARTI KULLANIYOR; YÜZDE 22.6'SİNİN AYLIK KART HARCAMASI 1.001-1.500 TL ARASINDA.

Kredi kartı kullanıyor musunuz? sorusuna ankete katılanların yüzde 16.4'ü ara ara, yüzde 77.6'sı her zaman, yüzde 6'sı kullanmıyorum cevabı vermiştir.

"Kredi kartı kullanıyorsanız aylık kart harcamanız ne kadar?" sorusuna ankete katılanların yüzde 3.6'sı 100-300 TL, yüzde 8.2'si 301-600 TL, yüzde 9.4'ü 601-800 TL, yüzde 12.2'si 801-1.000 TL, yüzde 22.6'sı 1.001-1.500 TL, yüzde 21.1'i 1.501-2.000 TL, yüzde 11.1'i 2.001-2.500 TL, yüzde 11.8'i de 2.501 TL'den fazla olduğunu söyledi.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 41'İ KREDİ KARTI BORCUNU DÜZENLİ OLARAK VE TAMAMINI ÖDEYEMİYOR

Ankete katılanların yüzde 59'u kredi kartı borcunu düzenlik olarak ve tamamını ödeyebildiğini, yüzde 41'i ise ödeyemediğini kaydetti.

YÜZDE 86.6'SİNİN ALIM GÜCÜNDE SON BİR YILDA AZALMA OLMUŞ.

Ankete katılanların yüzde 86.6'sı son bir yıl içinde alım gücünde azalma olduğunu, yüzde 13.4'ü ise azalma olmadığını ifade etti.

Alım gücünde azalma olduğunu belirtenlere "alım gücünüzde ki azalmayı oransal olarak nasıl ifade edersiniz?" diye sorduk. Buna göre yüzde 5.2'si "yüzde 10'dan az", yüzde 35.9'u "yüzde 10-20", yüzde 30'u "yüzde 21-30", yüzde 16.7'si "yüzde 31-40", yüzde 7.2'si "yüzde 41-50", yüzde 5'i de "yüzde 51'den fazla" cevabını vermiştir.

ÖĞRETMENLERİN EN BÜYÜK LÜKSÜ TATİLE GİTMEK/ SEYAHAT ETMEK

En büyük lüksünüz nedir? sorusuna ankete katılanların yüzde 28.4'ü tatile gitmek/seyahat etmek, yüzde 27'si dışarıda yemek yemek, yüzde 18.9'u alışveriş yapmak (giyim, kişisel bakım v.b.), yüzde 5.4'ü hobilerimle uğraşmak, yüzde 2.7'si sinemaya/tiyatroya/konsere gitmek, yüzde 2'si spor salonuna gitmek derken; yüzde 15.6'sı diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 27.3'Ü EK İŞ YAPIYOR.

Ankete katılanların yüzde 27.3'ü ek iş yaptığını, yüzde 72.7'si ek iş yapmadığını ifade etmiştir. Ek iş yapanlara ne kadar zamandır ek iş yaptıklarını sorduk. Buna göre yüzde 8.9'u son 6 ay, yüzde 8.2'si 6 ay-1 yıl, yüzde 14.5'i 1-2 yıl, yüzde 17.2'si 2-4 yıl, yüzde 12.5'i 4-6 yıl, yüzde 6.6'sı 6-8 yıl, yüzde 10.7'si 8-10 yıl, yüzde 21.4'ü de 10 yıldan uzun süredir cevabını vermiştir.

Ek iş yapanlara hangi işlerde çalıştıklarını sorduk. Buna göre yüzde 32.8'i özel ders verdiğini, yüzde 21.3'ü çiftçilik yaptığını, yüzde 8.3'ü boya-badana, tamirat işleri yaptığını, yüzde 6.8'i ticaretle uğraştığını, yüzde 1.2'si taksicilik yaptığını, yüzde 1.2'si garsonluk yaptığını, yüzde 0.6'sı gece bekçiliği yaptığını, yüzde 0.4'ü aşçılık yaptığını belirtirken; yüzde 27.4'ü bu soruya diğer cevabını vermiştir.

ANKETE KATILANLAR YAPTIKLARI GIDA HARCAMALARININ BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE ARTTIĞINI BELİRTİYOR.

"Aylık gıda harcamanız ne kadar?" sorusuna ankete katılanların yüzde 8.1'i 200-400 TL, yüzde 20.6'sı 401-600 TL, yüzde 23.4'ü 601-800 TL, yüzde 23.6'sı 801-1.000 TL, yüzde 16.4'ü 1.001-1.500 TL, yüzde 5.5'i 1.501-2.000 TL, yüzde 2.4'ü de 2.001 TL ve üzeri olduğunu belirtmiştir.

"Son bir yıl içinde yaptığınız gıda harcamalarınızı ondan önceki bir yıl ile mukayese ettiğinizde, herhangi bir değişim oldu mu?" sorusuna yüzde 70.3'ü arttı, yüzde 18.5'i azaldı, yüzde 11.2'si değişmedi cevabı vermiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 25.7'Sİ BORÇLARINI KAPATMAK İÇİN ÇEKTIĞİ KREDİ KARŞILIĞI KENDİ EVİNİ YA DA AİLESİNİN EVİNİ İPOTEK GÖSTERMİŞ.

Borçlarınızı kapatmak için çektiğiniz kredi karşılığı kendi evinizi ya da ailenizin evini ipotek gösterdiniz mi? sorusuna yüzde 25.7'si evet, yüzde 74.3'ü hayır cevabı vermiştir.

ÖĞRETMENLER ALIŞVERİŞ YAPARKEN FİYAT ARAŞTIRMASI YAPIYOR.

"Alışveriş yaparken fiyat araştırması yapıyorum. Uygun etiketli ürünleri tercih ediyorum" ifadesi sizin alışveriş davranışınızı anlatıyor mu? sorusuna yüzde 93.5'i evet, yüzde 6.5'i hayır cevabı vermiştir.

"Çocuklarınızın eğitimine ya da kendi kişisel gelişiminize/eğitiminize yaptığınız harcamanın ailenizin toplam geliri içindeki payını nasıl ifade edersiniz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 48.3'ü az, yüzde 13.8'i fazla, yüzde 37.9'u orta cevabı vermiştir.

"Zor günlerimde kullanmak üzere yatırım/tasarruf yapıyorum" ifadesine katılıyor musunuz?" sorusuna yüzde 19.2'si kesinlikle katılıyorum, yüzde 50.4'ü kesinlikle katılmıyorum, yüzde 30.4'ü de kısmen katılıyorum cevabı vermiştir.

Ankete katılanların yüzde 88.7'si ek gösterge 3600'e yükseltile ve öğretmenlere yıpranma payı verilse emekliliği hak ettiğinde emekli olacağını ifade etmiştir.

ANKETE KATILAN ÖĞRETMENLER, ENFLASYON FARKI HESAPLAMA YÖNTEMİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU ŞEKİLDE MEMURUN ZARARA UĞRATILMASI NEDENİYLE YETKİLİ SENDİKA BAŞKANININ İSTİFA ETMESİ GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNÜYOR.

ANKETE KATILANLAR ZAM ORANLARININ MEMURLARIN EKONOMİK KAYIPLARINI TELAFİ ETMEYECEĞİNİ DÜŞÜNÜYOR.

"Toplu sözleşmede 2016 yılı için yüzde 6+5, 2017 yılı için ise yüzde 3+4 oranında zam yapılması ekonomik kayıplarınızı telafi edecek mi?" sorusuna ankete katılanların yüzde 89.7'si hayır, yüzde 10.3'ü evet cevabı vermiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 74.6'SI TOPLU SÖZLEŞMEYİ HAYAL KIRIKLIĞI OLARAK NİTELENDİRİYOR.

Bu yıl yapılan toplu sözleşmeyi ankete katılanların yüzde 74.6'sı hayal kırıklığı, yüzde 16.6'sı idare eder, yüzde 6.6'sı memnuniyet verici, yüzde 2.2'si de diğer cevabı vermiştir.

"2013 yılında imzalanan toplu sözleşmede belirlenen enflasyon farkı hesaplama yönteminin 2015 yılında değiştirildiğini ve tüm memur ve emeklilerin aylık yüzde 1.8'lik kayba uğradığından haberdar mısınız?" sorusuna ankete katılanların yüzde 75.2'si evet, yüzde 24.8'i hayır cevabı vermiştir.

"Yetkili konfederasyon tarafından değiştirilen 2015 yılı enflasyon hesaplama yöntemi, alınan maaşa göre memurun aylık 40 ila 160 TL arasında zararına sebep olmaktadır. Bu maddeyi imzalayan konfederasyon başkanını nasıl davranmalıdır?" sorusuna ankete katılanların yüzde 62.8'i istifa etmelidir, yüzde 27.8'i tüm memur ve emeklilerden özür dilemelidir, yüzde 9.4'ü de görevine devam etmelidir cevabı vermiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 34'Ü HERHANGİ BİR PSİKOLOJİK RAHATSIZLIK YAŞADIĞINI BELİRTİYOR. BUNUN EN BÜYÜK NEDENİ OLARAK İSE EKONOMİK SORUNLAR GÖSTERİLİYOR.

Ankete katılanların yüzde 34'ü herhangi bir psikolojik rahatsızlık yaşadığını ifade etmiştir. Bunun nedenini sordüğümüzde yüzde 54.8'i ekonomik sorunlar, yüzde 23.2'si mesleki sorunlar, yüzde 9'u ailevi sorunlar, yüzde 6'sı sağlık sorunları cevabını verirken, yüzde 7'si de diğer seçeneğini işaretlemiştir. Psikolojik rahatsızlık yaşayanların yüzde 36.6'sı ilaç tedavisi gördüğünü belirtmiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 56.4'Ü MESLEĞİNDEN İSTİFA ETMEYİ DÜŞÜNDÜĞÜ ZAMANLAR OLDUĞUNU SÖYLEDİ. BUNUN EN BÜYÜK NEDENİ OLARAK SİYASİ BASKI, ADAM KAYIRMACILIK VE YANDAŞ UYGULAMALAR OLDUĞU BELİRTİYOR.

Ankete katılanların yüzde 56.4'ü öğretmenlik mesleğinden istifa etmeyi düşündüğü zamanlar olduğunu ifade etti. Öğretmenlik mesleğinden istifa etmeyi düşündüğü zamanlar olduğunu belirtenlere bunun nedenlerini sorduk. Yüzde 45.5'i siyasi baskı, adam kayırmacılık, yandaş uygulamalar cevabı verirken; yüzde 23.5'i ekonomik olarak tatmin edici olmaması, yüzde 13.2'si öğrencilerin/velilerin olumsuz tutum ve davranışları, yüzde 6.1'i özlük haklardaki yetersizlikler, yüzde 3.5'i idarecilerle yaşadığım sorunlar, yüzde 2.4'ü tayin talebimin karşılanmaması ve bu

nedenle ailemle ayrı yaşamak zorunda kalmam, yüzde 0.6'sı sınıf mevcudunun fazla olması, yüzde 0.4'ü ders yükünün fazlalığı, yüzde 0.4'ü meslektaşlarımla yaşadığım sorunlar derken; yüzde 4.4'ü diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARIN 86.4'Ü MESLEK HASTALIĞINA YAKALANDIĞINI İFADE EDİYOR.

Öğretmenlerin meslek hastalığına yakalanıp, yakalanmadıklarını sorduk. Ankete katılanların yüzde 32'si ses kısıklığı, ses tellerinde ödem v.b., yüzde 14'ü bel/boyun fıtığı, yüzde 9.7'si omuz ve ayak ağrıları, yüzde 8.9'u alerji, solunum yolu hastalıkları, yüzde 7.6'sı mide rahatsızlıkları, yüzde 6.7'si varis, yüzde 2.6'sı duruş bozukluğu derken; yüzde 13.6'sı ise meslek hastalığına yakalanmadığını belirtmiş, yüzde 4.9'u da diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARA GÖRE DEVLET OKULLARININ EN BÜYÜK SORUNLARI TORPİLLİ YAPILAN YÖNETİCİ ATAMALARI VE SİYASİ/ İDEOLOJİK YAPILANMA.

Ankete katılanlara "devlet okullarının en büyük sorunu ne-

dir?" sorusunu yönelttik. Buna göre yüzde 35.7'si torpilli yapılan yönetici atamaları ve ayrımcılık, yüzde 21.6'sı siyasi/ideolojik yapılanma, yüzde 21'i okullara ayrılan ödeneklerin yetersizliği, yüzde 6.2'si öğretmen ve derslik açığı, yüzde 5.3'ü okullarda hizmetli personelin yetersizliği, okulların hijyenik olmaması, yüzde 3'ü güvenliğin sağlanmaması, yüzde 7.2'si de diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Ankete katılanlara televizyonda en çok hangi programları izlediklerini sorduk. Buna göre yüzde 67.5'i haber-tartışma, yüzde 12.9'u belgesel, yüzde 6.2'si dizi, yüzde 4.4'ü film, yüzde 2.6'sı müzik-eğlence, yüzde 6.4'ü de diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Ankete katılanların yüzde 46.1'i haberleri televizyondan, yüzde 52.8'i internetten, yüzde 0.1'i radyodan takip ettiğini ifade etmiştir. Bu soruya diğer cevabı verenlerin oranı yüzde 1'dir.

Ankete katılanlara ne kadar sıklıkla kitap okudukları sorusunu yönelttik. Ankete katılanların yüzde 27.6'sı ayda bir, yüzde 17'si haftada bir, yüzde 10.3'ü iki haftada bir, yüzde 9.7'si yılda bir, yüzde 8.6'sı iki ayda bir, yüzde 7.4'ü üç ayda bir, yüzde 6.8'i altı ayda bir, yüzde 2.4'ü dört ayda bir derken; yüzde 10.2'si hiç kitap okumadığını belirtmiştir.

ADAY ÖĞRETMENLİK, YÖNETİCİ ATAMALARI...

"Aday öğretmenliğin kaldırılmasında performans değerlendirmesi ve ayrıca yazılı ve sözlü sınav şartının getirilmesini doğru buluyor musunuz?" sorusuna yüzde 85.5'i hayır cevabı vermiştir.

"Aday öğretmenlerin performans değerlendirmesinde 50'nin altında puan alması halinde 2. bir hak verilmeksizin, 1. yıl sonunda memuriyetine son verilmesini doğru buluyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 91.1'i hayır cevabı vermiştir.

Bu soruya hayır cevabı verenlere bunun nedenlerini sorduk. Buna göre yüzde 41.9'u sözlü sınavla yapılan değerlendirmelerin objektif olmadığı için sağlıklı olmayacağını düşünüyorum, yüzde 36.9'u öğretmenler zaten başta KPSS olmak üzere mesleğe başlayınca kadar yeteri kadar sınavdan geçirilmektedir, yüzde 13.2'si öğretmenlerin bilgisinin KPSS'nin dışında başka sınavlarla da ölçülmesini yanlış buluyorum, yüzde 5.8'i öğretmen başarısını ve verimliliğini artıracığını düşünmüyorum, yüzde 2.2'si de diğer cevabını vermiştir.

"4 yılını dolduran okul yöneticilerinin görevine son verilmesinin ardından okulların sözlü sınav sonucuna göre görevlendirilen yöneticiler tarafından yönetilmesinin eğitim hayatımız için olumlu sonuçlar getirdiğini düşünüyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 84.3'ü hayır cevabı vermiştir.

"Okul yöneticiliği için getirilen sistem ile liyakat sahibi olmayan, yandaş ve torpilli kişiler yönetici yapıldı" ifadesine katılıyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 87.9'u evet cevabı vermiştir.

"Danıştay İDDK'nın kararının ardından değişiklik yapılan Yönetici Atama Yönetmeliği'nde müdürlere getirilen sözlü sınav şartı devam etmektedir. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 85.1'i olumsuz buluyorun seçeneğini işaretlemiştir.

"Eğitimde gerek öğretmenlere, yöneticilere gerekse diğer çalışanlara siyasi baskı uygulandığını düşünüyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 81.1'i evet seçeneğini işaretlemiştir.

ÖĞRETMENLERE GÖRE ÜLKEMİZDE YAPILAN ÖĞRETMEN ATAMA SAYISI YETERSİZ VE ŞUBAT'TA 30 BİN ATAMA İHTİYACI KARŞILAMAYACAK.

"Ülkemizde okullara yeterli sayıda öğretmen ataması yapıldığını düşünüyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 73.7'si hayır cevabı vermiştir.

"Ülkemizin öğretmen açığını giderecek ölçüde atama yapmak için kaynağının olduğuna inanıyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 84.6'sı evet cevabı vermiştir.

Ankete katılanların yüzde 70.7'si Şubat'ta 30 bin atamanın yetersiz olacağını düşünüyor.

Ankete katılanların yüzde 95.6'sı ücretli öğretmenliği olumsuz buluyor. Ücretli öğretmenliği olumlu bulmayanlara bunun nedenlerini sorduk. Buna göre yüzde 39.9'u hiçbir meslek grubunda olmayan bu uygulama öğretmenlik mesleğini itibarsızlaştırıyor, yüzde 29.3'ü eğitimde kalite ve verim sağlanmıyor, yüzde 18'i iş garantisi yok ve çok düşük ücretlerle çalıştırılıyorlar, yüzde 6.9'u ücretli öğretmenlik adeta bir istihdam modeli haline geldi, yüzde 4.4'ü iki yıllık meslek yüksek okulu ve açık öğretim mezunları bile ücretli öğretmenlik yapıyor, yüzde 1.5'i de diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 41.4'Ü ŞİDDETE MARUZ KALMIŞ.

Ankete katılanların yüzde 41.4'ü öğrenci/veli şiddetine maruz kaldığını belirtti. Şiddete maruz kalan öğretmenlere hangi şiddet türüne maruz kaldıklarını sorduk. Buna göre yüzde 69.9'u sözlü, yüzde 19.2'si psikolojik, yüzde 10.6'sı fiziksel, yüzde 0.3'ü de cinsel şiddete maruz kaldığını ifade etti.

Şiddete maruz kalan öğretmenlere darp raporu/psikolojik durum raporu v.b. alıp, almadıklarını sorduk. Buna göre yüzde 95.9'u hayır, yüzde 4.1'i evet cevabı vermiştir.

Şiddete maruz kalanların yüzde 87.8'i şikayetçi olmadığını, yüzde 12.2'si şikayetçi olduğunu belirtmiştir.

Şikayetçi olmayanlara bunun nedenlerini sorduk. Yüzde 25.6'sı öğrenci/veli özür dilediği için şikâyetçi olmadım, yüzde 11.6'sı korktuğum için şikâyetçi olmadım, yüzde 12.2'si öğrencinin siciline işlemlerini istemediğim için şikâyetçi olmadım derken; yüzde 50.6'sı diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Ankete katılanların yüzde 96.1'i Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlere şiddet konusunda yeterli tedbiri almadığını düşünüyor.

ÖĞRETMENLER SİYASETÇİLERE GÜVENMİYOR.

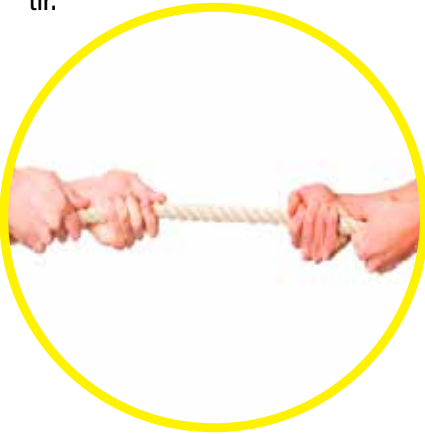
Ankete katılanların yüzde 92'si siyasetçilere güvenmiyor. Bunun nedenlerini sorduğumuzda yüzde 40.9'u siyasetçileri dürüst bulmadığını, yüzde 29'u torpil, yandaşlık yaptıklarını, yüzde 10.2'si bazılarının yolsuzluk ya da suçlara bulaştığını düşündüklerini, yüzde 9.3'ü siyasetçilerin halktan kopuk olduğunu, yüzde 6.7'si siyasi baskı, siyasi tahakkümde olduklarını belirtirken, yüzde 3.9'u da diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 5.2'Sİ GÖÇMENLİK BAŞVURUSUNDA BULUNMUŞ.

Ankete katılanların yüzde 85.6'sı geleceğine güvenle bakmadığını söylüyor. "Bugüne kadar göçmenlik için herhangi bir başvurunuz oldu mu?" sorusuna ankete katılanların yüzde 5.2'si evet, yüzde 94.8'i hayır cevabı vermiştir. Göçmenlik başvurusunda bulunanlara bunun

nedenlerini sorduk. Yüzde 30.2'si ekonomik/sosyal olarak daha iyi imkanlara sahip olmak derken; yüzde 29'u çocuklarına eğitim, sağlık, yaşam standartları v.b. yönlerden daha iyi bir gelecek sunmak için, yüzde 16.7'si insana değer verildiği için, yüzde 13.2'si demokratik haklar fazla olduğu için, yüzde 10.9'u diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Ankete katılanların yüzde 87.4'ü herhangi bir sendikaya üye olduğunu belirtti. Sendikalı olanlara "sendikal tercihlerinizi neye göre belirliyorsunuz?" sorusunu yönelttik. Buna göre yüzde 48.9'u sendikal çalışmalara/kazanımlara derken; yüzde 31.3'ü siyasi/ideolojik görüşüme, yüzde 9.4'ü arkadaş etkisi, sosyal çevre yönlendirmesi, yüzde 4.3'ü menfaatlerime/çıkarlarıma, yüzde 6.1'i de diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARA GÖRE TÜRKİYE'NİN GELECEĞİNE DAİR EN BÜYÜK KORKULARI TOPLUMSAL KUTUPLAŞMA, TOPLUMSAL ÇATIŞMA VE BÖLÜNME

Ankete katılanlara "Türkiye'nin geleceğine dair en büyük korkunuz nedir?" sorusunu yönelttik.

Buna göre yüzde 52.1'i toplumsal kutuplaşma ve bunun doğurabileceği toplumsal çatışma ve bölünme, yüzde 15.8'i terör olayları, yüzde 12.8'i adam kayırmacılık, kadrolaşma, yüzde 8'i ekonomik darboğaz ve işsizlik, yüzde 5.9'u eğitim ve sağlık politikalarında yaşanan sorunlar, yüzde 1.3'ü yolsuzluk, yüzde 1'i dış politika da çalkantı, yüzde 3.1'i de diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARA GÖRE TERÖR EN ÇOK EKONOMİYİ ETKİLİYOR

Ankete katılanlara "Bir güvenlik sorunu olan terör ülkemizde en çok hangi alanı etkilemektedir?" sorduk. Yüzde 63.7'si ekonomi, yüzde 23.7'si eğitim, yüzde 0.9'u sağlık, yüzde 11.7'si diğer seçeneğini işaretlemiştir.

ANKETE KATILANLARIN YÜZDE 68.1'İ DEVLETİN TERÖRÜN YOĞUN YAŞANDIĞI YERLERDE EĞİTİM ÇALIŞANLARININ CAN GÜVENLİĞİNİ SAĞLAYAMADIĞINI DÜŞÜNÜYOR.

"Terörün yoğun olarak yaşandığı bölgelerde devletimizin eğitim çalışanlarının can güvenliğini sağladığını düşünüyor musunuz?" sorusuna ankete katılanların yüzde 68.1'i kesinlikle düşünmüyorum, yüzde 23.6'sı kısmen düşünüyorum, yüzde 8.3'ü de kesinlikle düşünüyorum cevabını vermiştir.

**CHP YALOVA
MİLLETVEKİLİ SAYIN
MUHARREM İNCE
İLE GERİDE
BIRAKTIĞIMIZ
24 KASIM'I,
ÖĞRETMEN
SORUNLARINI,
EĞİTİMDE
KADROLAŞMAYI
VE DAHA BİRÇOK
ÖNEMLİ KONUYU
YAKIN PLANA ALDIK.**

Röportaj: Meltem YALÇINKAYA

Öğretmenler Günü bu yıl da birçok sorunun gölgesinde kutlandı. Öncelikle öğretmenlerin ekonomik durumlarını ele alarak bir soru yöneltmek istiyorum. Bir öğretmenin, ek ders ücreti almıyorsa -ki ek ders ücretini her öğretmen almıyor- maaşıyla geçinmesi çok zor. Öyle ki ülkemizde maaşı yetmediği için ek iş yapan öğretmenler var. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

“Mesele bugün sayısı 900 bine ulaşan öğretmenlerin iktidar üzerinde belirleyici olamamasıdır. Kendi hakları konusunda sessiz kalan, sendika üyesi ise kendi sendikasını bu tür konularda harekete geçiremeyen öğretmen tipi üzerine düşünmek zorundayız.”

Muharrem İnce - Ekonomik sorunlarla boğuşan öğretmenlerden verim alamazsınız. Daha 1924 yılında ünlü eğitimci John Dewey, bu soruna dikkat çekmişti. O günden bugüne bu sorun istenilen biçimde bir türlü çözülemedi.

Hükümetler, son 20-30 yıldır maaşları arttırma yerine, ek ders ücreti uygulamasını önemsediler. Öğretmenlerinde bu tuzağa düştüğünü düşünüyorum. Ek ders uygulaması, daha az öğretmen istihdam etmek, öğretmenleri ekonomik açıdan okul yönetimlerine bağlı kılmak demektir. Maaşı için mücadele eden öğretmen yerine ek ders ücreti için mücadele eden öğretmen ortaya çıktı. Bu uygulama, aslında öğretmenlerden çok bakanlık bürokrasisine yaradı, yarıyor. Hâlbuki bakanlık bürokrasisi için kamuda fazla mesai uygulaması yeterlidir. Bu yapılmadığı için sınıflarımızda olması gereken öğretmenler ba-

kanlık bürokrasinde görev almak için çaba gösteriyorlar.

Öğretmen maaşlarının aldıkları sorumluluğun gereği mutlaka yükseltilmelidir. Öğretmene teslim edilen çocuklarımız, geleceğimiz. Böylesi bir sorumluluğu verip, onu kendine ek zamanlar yaratarak ek işlerde çalışmasına neden olan bir sistemde kaybeden yine biz oluruz, çocuklarımız olur.

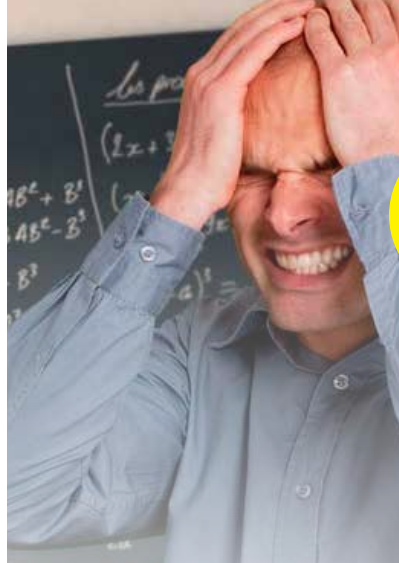
Bir yıl önce sendikaların yayınladığı raporlarda 2 öğretmeninden birinin borçlu olduğu, 100 öğretmeninden 29'nun ek iş yaptığı, %50'sinin kredi kartlarının borçlarını ödeyemediği, yüzde 2'sinin tefecilerden borç aldığı bilgisi kamuoyuyla paylaşılmıştı. Bu vahim tablonun bir yıl içinde iyileştiğini bize düşündürecek gelişmeler olmadı ama daha kötü hale gelmiş olacağını düşündüren çok sayıda gelişme oldu. En önemlisi de herkesin alım gücünde gerileme oldu. Ekonomik büyüme küçüldü, ekonomi daraldı.

2015 yılı toplu sözleşme görüşmelerinde yetkili sendika marifetiyle 2013 görüşmelerinde imza altına alınmış olan enflasyon hesaplama yöntemi değiştirilmiş ve bu da memurun aylık 40 ila 160 TL arasında zararına neden olmuştur. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Muharrem İnce - AKP iktidarlarında bu tür oyunlara çok rastladık. Şaşırmadım. Mesele bugün sayısı 900 bine ulaşan öğretmenlerin iktidar üzerinde belirleyici olamamasıdır. Kendi hakları konusunda sessiz kalan, sendika üyesi ise kendi sendikasını bu tür konularda harekete geçiremeyen öğretmen tipi üzerine düşünmek zorundayız. Öğretmenler, bu kadar sessiz olamaz, yaşadıklarına boyun eğemez.

Borçları ya da yaşadığı maddi sıkıntı nedeniyle intihara teşebbüs eden ya da psikolojik rahatsızlık yaşayan, mesleğinden istifa eden ya da istifa etmeyi düşünen öğretmenler partinizin de kapısını çalıyor mu?

Muharrem İnce- Olmaz olur mu? Maddi sıkıntı içinde olduğunu, kredi kartı borcunu ödeyemediğini ileten çok öğretmen oldu. Biliyorsunuz bizim toplumumuzda bireysel olarak birilerinden bir şey istemek çok zordur. Yardım istemeyi kendimize yakıştıramayız. Bu nedenle biliyorum ki asıl sorun yardım isteyenler, bunun için bizlere başvurular değil. Asıl sorun bunu dile getiremeyen büyük çoğunluğun yaşamında görülüyor. Ben onların ekonomik olarak nasıl kıvrandıklarını çocuklarına yurt, burs ararken görüyorum.

“**İktidar okullarda kendine göre bir temizlik yapmaya karar verdi. Bulduğu çözüm buydu. Alınan kararın daha iyi bir eğitim mücadelesiyle ilgili olmadığını biliyoruz. Onların derdi, bizden olanlarla olmayanları ayırmaktı. Bunu yaptılar, okullarımızdaki iş barışını bozdular.**”

Aday öğretmenliğin kaldırılmasında sınav şartının ve performans değerlendirilmesinin getirilmesini doğru buluyor musunuz? Neden?

Muharrem İnce- Bunun öğretmenlere, onları yetiştiren Eğitim Fakültelerine hakaret olduğunu daha önce belirtmiştim. Aday öğretmenlik diye bir şey olmaz. Bizler üniversiteden öğretmen olarak mezun oluyoruz. Ama kamuda Devlet Memurları Kanuna tabi olarak istihdam ediliyoruz. Burada aday olduğumuz şey kadrolu çalışma, devlet memurunda aranan özellikleri taşıyıp taşımadığımızla ilgilidir. İster devlet olsun ister özel sektör olsun, çalıştıracağı personelde kriterler arar. Bir öğretmen, kamuda çalışıyorsa iyi bir devlet memuru olması gerekir. Adaylık bunun tespitiyle ilgili bir süreç olmalıdır. Böyle bir durum merkezi sınavla saptanamaz. Performansına gelince, bunu değerlendirmek için zaten bizde denetim birimleri var. Bunları hepimiz yaşadık. Oysa şimdi yapılan bunun dışında bir şey.

Bilindiği gibi 4 yılını dolduran okul yöneticilerinin görevine son verilmesi, bunun akabinde gerçekleştirilen yönetici görevlendirmelerinde şaibelerin gündeme gelmesi, torpilli kişilerin okul yöneticisi olarak atanması eğitim hayatımızı nasıl etkilemiştir?

Muharrem İnce- Okul yöneticiliği bizde asli görev değildi. Öğretmenlik mesleği üzerine alınmış ikinci bir görevdi. Gidererek okul yöneticiliği öğretmenlik mesleğinden ayrıştırılmaya başlanmıştı. Biz bu değişimlerin üzerinde pek durmadık. Sorunuzdaki durum elbette bununla ilgili değil. Bu tamamen politik bir karardı. İktidar okullarda kendine göre bir temizlik yapmaya karar verdi. Bulduğu çözüm buydu. Alınan kararın daha iyi bir eğitim

mücadelesiyle ilgili olmadığını biliyoruz. Onların derdi, bizden olanlarla olmayanları ayırmaktı. Bunu yaptılar, okullarımızdaki iş barışını bozdular. Yapılanların akılla açıklanabilecek bir yönü bulunmuyor. Sonuç zaten ortada. Devletin okulunu, AKP'nin okulu yaparsanız, alacağınız cevapta aynı şekilde olur. Bunun kaybedeni okullarımızdaki çocuklarımız olur, dolayısıyla da hepimiz oluruz.

Özellikle son yıllarda eğitimde siyasi baskı, kadrolaşma iddiaları sık sık gündeme gelmektedir. Bu konuda yapılması gerekenler nelerdir?

Muharrem İnce-Yapılması gerekenlerin çoğu yapıldı. Bu gerçekler toplumla paylaşıldı, yargıya taşındı. Ama sonuç alınamadı. Geriye iki şey kaldı. Birincisi bu iktidarı değiştirmek, ikincisi, öğretmenlerin sendikaları, diğer örgütleri aracılığıyla daha güçlü tepkiler ortaya koymasındır.

“

Rotasyon, görevden kaçmaktır. Rotasyon demek, öğretmene zulüm demektir. Öğretmenin de ailesi var. Kurulu bir düzeni var. Onun da çocukları var. Rotasyon, onun bu kurulu düzenini yıkmak demektir. Rotasyonun ertelenmesi, tamamen seçimlerle ilgiliydi. Gelecek tepkiyi göğüsleyemeyeceklerini düşündüler.”

”

Öğretmenlere rotasyon uygulaması getirilmiş, bu uygulamadan sonra vazgeçilmişti. Ancak rotasyon uygulamasının kanuni dayanağı henüz kaldırılmadı. Rotasyonun kaldırılması için yönetmelik değişikliği gerekmektedir. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Muharrem İnce- Öğretmenlikte rotasyon olmaz. Bir öğretmenin, bulunduğu yerdeki çalışmalarından gerçek, sağlıklı bir geri bildirim ancak 5 yıl sonra alabiliriz. Okulda başarının veya başarısızlığın birçok etkeni bulunuyor. Bunun sadece öğretmenlerden kaynaklandığı saptanırsa zaten mevcut sistem içinde de o öğretmenin yeri değiştirilebilir. Toplu rotasyona gitmek, başarı değil başarısızlık getirir. Okul kayıt dönemlerinde bana çokça veli gelir, okulu tespit etmiş, bunun için gitmiş bir iki yıl önceden adres değiştirmiş, bunu yapmış ama o çocuğunu bu okuldaki bir

öğretmenin okutmasını istiyor. Okul yönetimi de bu öğretmenin farkını biliyor, veliden yüksek miktarda bağış istiyor. Veli benden bu miktarın düşürülmesini istiyor. Bakanlığın görevi, bütün okulları bu okul düzeyine, diğer öğretmenleri de bu öğretmenin düzeyine yaklaştırmak olmalıdır. Onları rotasyona tabii tutmak değil. Rotasyon, görevden kaçmaktır. Rotasyon demek, öğretmene zulüm demektir. Öğretmenin de ailesi var. Kurulu bir düzeni var. Onun da çocukları var. Rotasyon, onun bu kurulu düzenini yıkmak demektir. Rotasyonun ertelenmesi, tamamen seçimlerle ilgiliydi. Gelecek tepkiyi göğüsleyemeyeceklerini düşündüler. Öğretmenlerin tepkileri devam ederse bunu gündemden çıkarabiliriz. Yoksa uygun bir zamanda bunu yapacaklardır.

“Sizin önceliğiniz bütçede eğitim olmalıdır. Eğitim önceliğiniz olmaz ise bütçe dengesine takılırsınız. Biz milyar dolarları Suriye için harcadık. Kendi çocuklarımıza okullarımıza harcayacağımız parayı yanlış dış politikanın bize getirdiği faturaya verdik. Vermeye devam ediyoruz. Kaçak saraylar yaptık.”

Türkiye’de öğretmen atama politikalarını nasıl buluyorsunuz? Şubat ayında 30 bin öğretmen ataması yapılacak. Bu sayı öğretmen açığının giderilmesi için yeterli midir? Bilindiği gibi öğretmen açığı, ücretli öğretmenler eliyle giderilmeye çalışılmaktadır. Bu uygulamayı doğru buluyor musunuz?

Muharrem İnce- Bakanlık bir yandan 90 binin üzerinde öğretmen açığı olduğunu duyuruyor. Gerçekte bu rakam daha fazla. Bakanlığın bu konudaki tek gerekçesi, Maliye Bakanlığından istenilen kadroyu alamadıklarıdır. Maliye Bakanlığı da bütçe dengelerini gerekçe gösteriyor. Oysa mesele şudur: Sizin önceliğiniz bütçede eğitim olmalıdır. Eğitim önceliğiniz olmaz ise bütçe dengesine takılırsınız. Biz milyar dolarları Suriye için harcadık. Kendi çocuklarımıza okullarımıza harcayacağımız parayı yanlış dış politikanın bize getirdiği faturaya verdik. Vermeye devam ediyoruz. Kaçak saraylar yaptık. Örtülü ödeneklere, yandaş, yandaşma basına harcıyoruz. Eğitime gelince bütçe dengelerinden söz ediyoruz. Atanamayan öğretmen sorunu bir tercih meselesidir. İkili eğitimi kaldırmak için daha çok okul yaparsınız. Bazı branşları birleştirmek yerine ayrıştırırsınız,

emekliliği gelmiş öğretmenlere emekliliği özendirerek bir ödeme yaparsınız. Birleştirilmiş sınıf uygulamasını kaldırarsınız, taşımali eğitimi azaltırsınız. Bunlar yapıldığında atanamayan öğretmen sorununu çözersiniz. Mademki Eğitim Fakülteleri, Milli Eğitim Bakanlığında personel yetiştiriyor. O zaman bu fakültelerin kontenjanlarını azaltmalarını istersiniz. Şimdi yapılmaya başlandı. Bunlar yapıldıktan sonra emekli olacak öğretmenlerin yerine ve nüfus artışına bağlı yeni okulların kadrolarına öğretmen alabileceğinizi, bakanlığın ihtiyacının yıllık ne kadar olacağını önceden duyurursunuz. Bunun tahmini branş dağılımlarını açıklarsınız. İnsanlar buna göre Eğitim Fakültelerini tercih ederler.

Geçim derindeki öğretmenle, iş güvencesi olmayan öğretmenle başarı sağlayamazsınız.

Öğretmenlerin en büyük sorunlarından birisi de öğretmenlere yönelik şiddettir. Bu sorun nasıl çözülür? Bakanlığın öğretmene yönelik şiddeti önlemesi için alması gereken tedbirler nelerdir?

Muharrem İnce- Son yıllarda bu çok arttı. Öğretmenler üzerinde gereğinden fazla veli baskısı oluştu. Velilerin okul yönetimlerine katılmasına tamam ama öğretmenin sınıf içi uygulamalarına karışması kabul edilemez. Sınıf içi veya okulun bütünündeki uygulamalarla ilgili hesap soracak yerde, hesap verilecek yerde bakanlığın ilgili birimleridir. Öğretmene yapılan saldırı devlete, milli eğitim bakanlığına, bakanına yapılmış gibi değerlendirilmelidir. Oysa öğretmenleri için şikâyet hattı kuran bir bakanlık var. Bu saldırılar nerede yapılırsa yapılsın Millî Eğitim Bakanlığı öğretmenin yanında yer almalıdır. Ortada

bir yanlışlık varsa hesabı kendisi sormalıdır.

Bu sorunun çözülmesi büyük ölçüde veli eğitiminden geçiyor. Velinin okuldan beklentileri iyi bilinmeli. Okul yönetimleri ile veliler arasında diyalog güçlü olmalı. Sağlıklı bilgilendirme kanalı hep açık olmalı. Sınıf mevcutları mutlaka azaltılmalı. 300-400 öğrencinin dersine giren bir öğretmen öğrenciyi tüm yönleriyle tanıyamaz. Onun sorunlarını bilemez. Öğrencilerin velileriyle sağlıklı iletişim kuramaz. Günlük 6-8 saat derse giren öğretmen, okulda rehberlik hizmetlerine zaman ayıramaz.

Özür grubu tayinlerinde zaman zaman sıkıntılar yaşanmaktadır. İl dışı tayinler Bakanlığın geçici çözümleriyle aşılmakta, il içi tayinlerde ise her dönemde mağduriyetler oluşmaktadır. Ailelerin parçalanmaması, eşlerin birleşmesi için MEB'in yapması gerekenler nelerdir? Öte yandan öğrenim ömrünün özür grubu tayinleri içinde yer almamasının da öğretmenlerin kendilerini geliştirmeleri önünde engel oluşturduğu iddia edilmektedir. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Muharrem İnce- Bu model içinde bu sorunları çözemeyiz. Bir başka modele geçmemiz gerekiyor. Tayin taleplerini doğru okumamız gerekiyor. Köydeki öğretmenler şehre, şehirdeki öğretmen, şehrin merkezine, Doğu ve Güneydoğudaki Batıya gelmek istiyor. Bu talebin arkasındaki nedenleri tek tek ortaya çıkarmalıyız. Ortaya çıkan nedenlere bağlı olarak istihdam ve ücret politikamızı yenilemeliyiz. Kaçmak istenilen yerler gidilmek istenilen yerler haline getirilebilir. Eş durumu özürlü anayasal bir hak. Buna rağmen bu hakkın kullanılmasından doğan sorunları çözebiliriz. Eğitim özürlü ise bir başka model ile çözülebilir. Yıllar önce uzman ve başöğretmenlik uygu-

lamasına karşı çıkarken bir model önerdim. Sağlık Bakanlığında uygulanan modelin bir benzerini Millî Eğitimde yapabiliriz dedim. Bunun için bazı okullarımızı Üniversitelerin uygulama okulu haline getirelim. TUS benzeri bir sınavla bu okulların kadrolarına yüksek lisans, doktora öğrenimi yapan öğretmenlerimizi atayalım. Onlar burada akademik kariyer yapsın. Asıl kariyer sistemimiz bu olsun. Akademik kariyer bu öğretmenlerimizi bakanlığımızın özel uzmanlık gerektiren bölümlerinde kullanalım. Tıpkı hastanelerde olduğu gibi okullarımızda da Doçent, Profesör öğretmenler olsun. Öğrenim özürlü böylece kendiliğinden ortadan kalkar.

Memur-işçi ayrımının ve memurun iş güvencesinin kaldırılması konusu yeniden gündemde. Konuyla ilgili öğretmenlerimizden de çok sayıda telefon geliyor. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Muharrem İnce- Bunu hep birlikte yaptırmayacağız.

DİLEKÇE KAMPANYAMIZ DEVAM EDİYOR

BÜTÜN MEMURLAR İÇİN
EK GÖSTERGE RAKAMLARI
800 PUAN ARTIRILSIN

ÖĞRETMENE
3600
EK GÖSTERGE
VERİLSİN

YARDIMCI
HİZMETLER
SINIFINA
EK GÖSTERGE
VERİLSİN

26 Şubat 2015 tarihinden itibaren başlattığımız
kampanyamızla ilgili dilekçeleri
www.turkegitimsen.org.tr
adresinden temin edebilirsiniz.

TÜRK EĞİTİM-SEN

Türk Eğitim-Sen, Türkiye Kamu-Sen Üyesidir.

**MHP BALIKESİR
MİLLETVEKİLİ**
SAYIN İSMAİL OK İLE
ÖĞRETMEN SORUNLARI
ÜZERİNE BİR SÖYLEŞİ
GERÇEKLEŞTİRDİK.

Röportaj: Meltem YALÇINKAYA

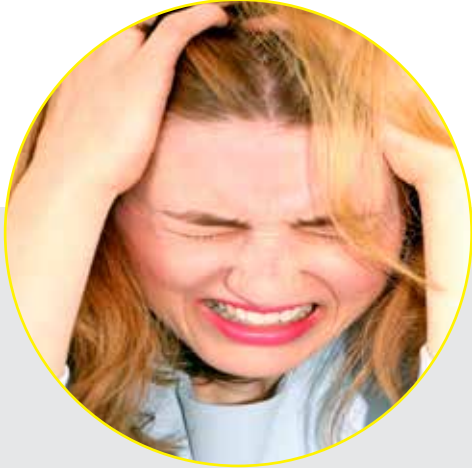
24 Kasım Öğretmenler Günü bu yıl da birçok sorunun gölgesinde kutlandı. Öncelikle öğretmenlerin ekonomik durumlarını ele alarak bir soru yöneltmek istiyorum. Bir öğretmenin, ek ders ücreti almıyorsa -ki ek ders ücretini her öğretmen almıyor- maaşıyla geçinmesi çok zor. Öyle ki ülkemizde maaşı yetmediği için ek iş yapan öğretmenler var. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

İsmail Ok - Bugün devlette görev yapan kadrolu öğretmenlerimizin maaşı 2.500-2.900 TL arasındadır. OECD Bir Bakışta Eğitim Raporuna göre, OECD ülkelerinde ilköğretimde göreve yeni başlayan bir öğretmen ortalama yılda brüt 29 bin 767, en üst derecedeki bir öğretmen ortalama yılda brüt 48 bin 154 dolar kazanmaktadır. Siz bu soruyu sorunca aklıma şu hadise geldi. **1923'te Meclis'te vekil maaşları münakaşa ediliyor. Devrin Maliye vekili Gümüşhane mebusu Hasan Fehmi Bey (Ataç) o tarihlerdeki adı ve ünvanı ile Mustafa Kemâl Paşa'ya soruyor, diyor ki, "Paşam vekil maaşlarını tanzim edeceğiz;**

ne kadar verelim?" Paşa düşünüyor ve şöyle cevap veriyor:

-Muallim maaşlarını geçmesin!

Tabiki o yıllar ile bugünü mukayese etmek doğru sonuç vermez ama maalesef devlete hizmet veren iş kolları içerisinde, toplumun şekillenmesine önemli katkı sağlayan öğretmenlerimiz hak ettikleri ücreti alamamaktadırlar. Öğretmenlerimiz gelire dayalı bir ruh haliyle değil de vicdan rahatlığı çerçevesinde toplumumuza hizmet vermektedirler.

Borçları ya da yaşadığı maddi sıkıntı nedeniyle intihara teşebbüs eden ya da psikolojik rahatsızlık yaşayan, mesleğinden istifa eden ya da istifa etmeyi düşünen öğretmenler partinizin de kapısını çalıyor mu?

İsmail Ok - Ülkemizde öğretmenlerimiz çok büyük geçim sıkıntısı çekmektedir. Açlık sınırındaki maaşlarla geçinmeye çalışan öğretmenlerimiz geleceğe dair umutlarını yitirme durumuna gelmişlerdir. Öğretmenlerimizin gelecek endişesi haliyle toplumumuzun da geleceği bakımında oldukça önem-

lidir. Çünkü ülkemizin geleceğini öğretmenlerimizin yetiştirdiği gençler şekillendirecektir.

Geçim sıkıntısı, borç, kredi ve kedi kartı borcuyla beraber yoksulluk ve haciz kısılcığında olan öğretmenlerimizin durumu içler acısıdır. Bu ve benzeri sıkıntılar hâliyle zamanla aile huzurunu bozmaktadır. Ekonomik sorunla-

ra bağlı olarak sosyal problemler yaşanmaktadır. Öğretmenlerimizin herhangi bir sosyal hayatı neredeyse kalmamıştır. Tabiki bu ve benzeri şikâyetler partimize ve bizlere geliyor, elimizden geldiğince fayda sağlamaya çalışıyoruz.

“Düzenlenen yönetmeliğin performansa dayalı olması ilk bakışta güzel gibi görünse de objektif kriterlerin belirlenmemiş olması, sübjektif değerlendirmelere neden olacaktır ki bu da ülkemiz adına felaket olabilir. Düşünün üniversiteden mezun olan kardeşlerimiz kimileri yıllarca çile sonrası KPSS engelini aşılıyor ve öğretmen oluyor ama sırf keyfi uygulamalar sonucu aday öğretmenliği kaldırılmıyor ve hayalini kurduğu öğretmenlikten uzaklaşmak zorunda kalıyor. Allah korusun. Ülkemiz benzer bir felaketi yönetici atamalarında yaşamıştır.”

Aday öğretmenliğin kaldırılmasında sınav şartının ve performans değerlendirilmesinin getirilmesini doğru buluyor musunuz? Neden?

İsmail Ok - Memuriyete ilk defa atanan aday öğretmenlerin, görev yaptığı eğitim kurumunda ve eğitim ortamında göreve başladığı ilk dönemde bir, takip eden dönemde ise iki defa olmak üzere, değerlendiriciler tarafından toplamda üç defa değerlendirileceklerdir. Değerlendiriciler ise il millî eğitim müdürünce görevlendirilecek maarif müfettişi, aday öğretmenin görev yaptığı eğitim kurumu müdürü ve eğitim kurumu müdürünün görevlendirdiği danışman öğretmenlerden

oluşacaktır. Performans değerlendirmesinde başarılı olamayan aday öğretmenlerin, aday öğretmen unvanını kaybedecekleri ve memuriyetle ilişkilerinin kesileceği, başarısızlığa neden olan durumlarının değerlendiriciler tarafından belgelendirileceği düzenlenmiştir.

Değerlendiricilerden danışman öğretmenin eğitim kurumu müdürü tarafından görevlendirileceği belirtilmesine rağmen bu hususta herhangi bir kriter belirtilmemiştir. Bu durum yapılan değerlendirmenin objektif ve tarafsızlığına gölge düşürecektir. Aday öğretmenin kendi alanındaki kıdemli öğretmen tarafından değerlendirilmesi daha yerinde

olacaktır. Düzenlenen yönetmeliğin performansa dayalı olması ilk bakışta güzel gibi görünse de objektif kriterlerin belirlenmemiş olması, sübjektif değerlendirmelere neden olacaktır ki bu da ülkemiz adına felaket olabilir. Düşünün üniversiteden mezun olan kardeşlerimiz kimileri yıllarca çile sonrası KPSS engelini aşılıyor ve öğretmen oluyor ama sırf keyfi uygulamalar sonucu aday öğretmenliği kaldırılmıyor ve hayalini kurduğu öğretmenlikten uzaklaşmak zorunda kalıyor. Allah korusun. Ülkemiz benzer bir felaketi yönetici atamalarında yaşamıştır.

4 yılını dolduran okul yöneticilerinin görevine son verilmesi, bunun akabinde gerçekleştirilen yönetici görevlendirmelerinde şaibelerin gündeme gelmesi, torpilli kişilerin okul yöneticisi olarak atanması eğitim hayatımızı nasıl etkilemiştir?

İsmail Ok - Milli Eğitim Bakanlığı sekiz bine yakın okul müdürünü görevden alarak büyük bir kıyım yapmış, tecrübeli, liyakat sahibi, çalışkan, dürüst, alınının teri ile müdürlük makamına gelmiş, yolsuzluğa ve haksızlığa bulaşmamış tertemiz kadroları, hukukla bağdaşmayan ve objektif olmayan değerlendirmelerle görevlerine son vermiştir.

AKP'nin faşizanca uyguladığı bu okul yöneticileri atamaları tam bir toplumsal cinayettir aslında. Eğitimde büyük infiale, kutuplaşmalara, çatışmalara yol açacak bu haksız ve hukuksuz uygulamanın **semeresini yıllar sonra görürüz. Cumhuriyet tarihi boyunca böyle bir kıyım hiç görülmemiştir.** Milli Eğitim Bakanı Nabi AVCI Sözde "başarılı olanlarla devam, başarısız olanlarla devam etmeyeceğiz" demişti. Uygulamalarıyla bu sözünü çürütmüş oldu. Size bir örnek vereyim. 2012 yılında Balıkesir'de "Yılın kaliteli ekibi" dalında birinci olup ülkemiz genelinde de ilk on okul arasına girerek o yılın Milli Eğitim Bakanı Ömer DİNÇER'den Ba-

şarı Belgesi alan okul müdürü arkadaşımız Kemal GİRĞİN, 2013 yılında da Balıkesir'de "Yılın Kaliteli Okulu" ödülü dalında birinci olduktan sonra Türkiye üçüncüsü olmuş ve o yılın bakanı Nabi AVCI'dan Başarı Belgesi almıştır. Tüm bu başarılarına rağmen yandaş sendika üyesi değil de, Türk Eğitim-Sen üyesi olduğu için okul müdürü yapılmamıştır.

Bu konudaki keşmekeş halen devam etmektedir. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, Türkiye genelinde dört yılını dolduran okul müdürlerine yönelik değerlendirmelerle ilgili Ek-1 Değerlendime Formuna göre, 6 aydan az süre görev yapan il milli eğitim ve şube müdürlerinin verdiği puanların kıstas alınamayacağına karar verdi. Alınan karar Türkiye genelinde yaklaşık 8 bin okul müdürünü ilgilendiriyor.

Türkiye genelinde, görevlerinde 4 yılını dolduran okul müdürlerine yönelik değerlendirmede 75 puanı aşamayıp

müdürlük görevi ellerinden alınan ancak puanlamanın objektif kriterlere göre yapılmadığı gerekçesiyle yargıya başvurduktan sonra 'Yürütmeyi durdurma' kararı alarak görevlerine dönen müdürlere, çalışmadıkları süre içindeki maddi kayıpları için ödeme yapılması gerekir. Türkiye genelinde görevlerine dönen yaklaşık 700 okul müdürüne binlerce lira ödeme yapmak zorunda kalacak. "Okul müdürlerine yönelik değerlendirmede objektif ve somut kriterleri hiç sayarak değerlendirme yapan ilçe milli eğitim müdürlüğü yetkilileri, müdürlerimizi mağdur etmiş, Bakanlığımızı da zor durumda bırakmıştır. Süreci sabote eden ve kafasına göre puan veren milli eğitim yetkilileri, bu sürecin sorumlusudur. Müdürlere yapılacak ödemelerin, yanlış puanlama yaparak, süreci içinden çıkılmaz hale getiren ilçe milli eğitim yetkililerinden tahsil edilmesi gerekiyor.

Özellikle son yıllarda eğitimde siyasi baskı, kadrolaşma iddiaları sık sık gündeme gelmektedir. Bu konuda yapılması gerekenler nelerdir?

İsmail Ok - AKP iktidarının başlangıcından bugüne en çok bakan değişimi MEB'de olmuştur. 2002 yılından bu yana beş bakan görev yapmıştır, Sağlık Bakanlığında ise iki bakan değişmiştir. Her biri kendi organizasyonlarını kurmak istemiştir. Bu durum milli eğitimde içinden çıkılmaz bir hal almıştır. Ayrıca bu iktidar döneminde "benim yüzde ellim" mantığı ile diğerleri ötekileştirilmiştir. Aynı durum MEB için de geçerli olmuş ve yandaş sendika Memur-Sen tetikçiliğinde kadrolaşma yapılmaktadır ki, bu da eğitimde kalite ve verimlilik ilkelerini yerle bir etmiştir. Yapılması gereken çağdaş yönetim sistemleri incelenerek, kendi öz değerlerimizi içine alan Yesevi, Farabi, İbni Sina gibi Türk - İslam düşünürlerinin ışığından da istifade edilen bir "Türk Yönetim Modeli" oluşturulmasıdır.

“ Bu iktidar döneminde “benim yüzde ellim” mantığı ile diğerleri ötekileştirilmiştir. Aynı durum MEB için de geçerli olmuş ve yandaş sendika Memur-Sen tetikçiliğinde kadrolaşma yapılmaktadır ki, bu da eğitimde kalite ve verimlilik ilkelerini yerle bir etmiştir. Yapılması gereken çağdaş yönetim sistemleri incelenerek, kendi öz değerlerimizi içine alan Yesevi, Farabi, İbni Sina gibi Türk - İslam düşünürlerinin ışığından da istifade edilen bir “Türk Yönetim Modeli” oluşturulmasıdır. ”

Öğretmenlere rotasyon uygulaması getirilmiş, bu uygulamadan sonra vazgeçilmişti. Ancak rotasyon uygulamasının kanuni dayanağı henüz kaldırılmadı. Rotasyonun kaldırılması için yönetmelik değişikliği gerekmektedir. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

İsmail Ok - Eğitimin yap-boz tahtası haline geldiğinin en belirgin örneklerinden biri de budur. Bir uygulama getiriyorsanız ya onun gereğini yerine getireceksiniz ya da hiç gündeme getirmeyip milletin oyun oynamayacaklarınıza. Öğretmenlerimizi oyuncak zanneden bu zihniyet hiç gereği yokken öğretmenlerimize ve dolaylı olarak öğrenci ve velilerimize tedirginlik yaşatmıştır. MEB ivedi olarak ilgili yönetmeliğin iptal edildiğini kamuoyuna duyurmalıdır.

Türkiye’de öğretmen atama politikalarını nasıl buluyorsunuz? Şubat ayında 30 bin öğretmen ataması yapılacak. Bu sayı öğretmen açığının giderilmesi için yeterli midir? Bilindiği gibi öğretmen açığı, ücretli

öğretmenler eliyle giderilmeye çalışılmaktadır. Bu uygulamayı doğru buluyor musunuz?

İsmail Ok - Bir dönem vekil öğretmenlik, şimdi de ücretli öğretmenlik adı altında yapılan bu uygulamalara derhal son

verilmelidir. Kaliteli eğitim verilebilmesi için gerekli insan gücü tespit edilmeli ve bir tane dahi boş okul kadrosu kalmaksızın tüm okullarda kadrolu öğretmenler görev yapmalıdır.

Öğretmenlerin en büyük sorunlarından birisi de öğretmenlere yönelik şiddettir. Bu sorun nasıl çözülür? Bakanlığın öğretmene yönelik şiddeti önlemesi için alması gereken tedbirler nelerdir?

İsmail Ok - Ülkemizi yöneten AKP hükümetinin kendileri dışındakileri dışlaması ve aşağılamasının bir sonucudur bu diye düşünüyorum. Dolayısıyla hükümet başta öğretmenler olmak üzere kamu çalışanlarına karşı saygılı olmak, özenli bir dil ve üslup kullanmak zorundadır. Yöneticilerin söz ve davranışlarıyla aşağılaması diğer sosyal kesimlerin de şiddet uygulamasına sebep ol-

maktadır. Şiddet olaylarını tasvip etmemiz mümkün olmadığı gibi, öğretmenlere ve diğer meslek gruplarına yapılan saldırıları da şiddetle kınıyorum. Bu durum önemli bir toplumsal sorundur. Salt güvenlik sistemleri ile bu sorunun çözülmesi mümkün olmasa da öğrencilerimizin de güvenliği bakımından özel güvenlik görevlileri okullarımızda görev yapmalıdır.

Özür grubu tayinlerinde zaman zaman sıkıntılar yaşanmaktadır. İl dışı tayinler Bakanlığın geçici çözümleriyle aşılmakta, il içi tayinlerde ise her dönemde mağduriyetler oluşmaktadır. Ailelerin parçalanmaması, eşlerin birleşmesi için MEB'in yapması gerekenler nelerdir?

İsmail Ok - Kamu çalışanlarına bir dönem Eski Milli Eğitim Bakanı Sayın Ömer DİNÇER ciddi mağduriyetler yaşatmıştı. Her tayin dönemi kamu çalışanları için ızdırap olmaktadır. Eşi bir şehirde kendi başka bir şehirde yaşayan ailelerimiz çok sıkıntı yaşamaktadır. Eşlerin yanı sıra çocuklar da perişan olmaktadır. Devlet Personel Başkanlığınca oluşturulacak koordinasyon ile bu sorun çözüme kavuşabilir diye düşünüyorum.

Memur-işçi ayrımının ve memurun iş güvencesinin kaldırılması konusu yeniden gündemde. Konuyla ilgili öğretmenlerimizden de çok sayıda telefon geliyor. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

İsmail Ok - AKP her zaman olduğu gibi kandırmaya devam etmektedir. Seçim döneminde bir kez bile böyle bir düzenleme yapacağını kamu çalışanları ile paylaşmamıştır.

Tek başına iktidarı bulunca ilk icraatlarından biri "paralel yapı" ile mücadele edeceğim maskesi ile memurun iş güvencesini ortadan kaldırmak yönünde adımlar atmak olmuştur. Dürüst ve liyakat sahibi insanlar yerine; biat etmiş, riyakar insanları işbaşına getirme projesinin adımıdır bu. Asla müsaade etmeyeceğiz. İş güvencesi gelişmiş ülkelerde de devam etmektedir. Kaldı ki,

Türkiye'de memurun iş güvencesi sınırsız değildir. Memurun nasıl işten çıkarılacağı yasalarımızda açıkça belirtilmiştir. Her yıl çeşitli disiplin suçlarından 500'ün üzerinde memurun işten atıldığını ve 20 binden fazla memura ceza verildiğini herhalde bilmeyen kalmamıştır. Bunun için memurun iş güvencesinin kaldırılmasına gerek yoktur. Mevcut yasalar bunu sağlamaya yeterlidir.

EĞİTİM ÇALIŞANLARI BİR BÜTÜNDÜR

YARDIMCI HİZMETLER SINIFI PERSONELİ UNUTULMASIN!

İsteğe bağlı olarak 3 yılda bir il dışı yer değiştirme hakkı verilsin.

Görevde yükselme sınavları periyodik olarak iki yılda bir yapılsın.

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik'teki sınav taban puanı 60'a düşürülsün.

Yardımcı hizmetler personelinin görev tanımı yapılsın.

Yardımcı hizmetler personel sayısı artırılsın.

"Eğitim-Öğretime Hazırlık Ödeneği" brüt bir maaş tutarında bütün eğitim çalışanlarına ödensin.

Okullarımıza bekçi ve kaloriferci kadrosu tahsis edilsin; bu görevleri ifa eden yardımcı hizmetler personeline ilave ücret ödensin.

Yardımcı hizmetler sınıfında çalışanlar da ek göstergeden yararlınsın.

Yardımcı hizmetler sınıfı için de norm kadro uygulaması getirilsin.

TÜRK EĞİTİM-SEN

www.turkegitimsen.org.tr

Türk Eğitim-Sen, Türkiye Kamu-Sen Üyesidir.

YAĞMURLARDIR ZAMBAKLARI YEŞERTEN...

Nesrin ÖZARSLAN
MEB Okul Öncesi Öğretmeni

“ Öğretmenin biçim verdiği
çamur toprak olur, vatan olur,
meyveleşir dallarda. ”

“ Öğretmenin renk verdiği boya sanat olur, bayrak olur, dalgaları rüzgârda. ”

“Öğretmenin biçim verdiği çamur toprak olur, vatan olur, meyveleşir dallarda. Öğretmenin renk verdiği boya sanat olur, bayrak olur, dalgaları rüzgârda. Öğretmenin gülümsettiği yüz çiçek olur, insan olur, renk renk açar baharda. Öğretmenin öğrettiği tek harf barış olur, yağmur olur, akar dünyadan dünyaya.” diyerek 2006 yılının Eylül ayında, Bingöl’den çıktım bu meşakkatli, sabırla ve sevgiyle yürünen yola. Biliyordum ki adına öğretmenlik denen meslek, eğitim ordusunun şah damarını oluşturuyordu. İyi eğitilmiş, maddi ve manevi değerlerin bilincinde, vatan-millet sevgisiyle yoğrulmuş bireyler yetiştirmek amacımız olsa da bu hasletlere sahip olmak, rol model olmak öncelikli sorumluluğumuz ve görevlerimiz arasındaydı. Sesimizi değil, sözümüzü yükseltmemiz

gerekliyordu zambakları yeşertecek yağmur olabilmek için. Bu düşüncelerle dört kolla mesleğe sarılıp, kendileri minicik olsa da yürekleri kocaman olan okul öncesi çocuklarıyla güzel bir başlangıç yaptık. Okul öncesi öğretmeni olarak başladım dediysem de hizmet alanım sonraları genişleyerek yediden yetmişe bir kitleyi kapsadı. Anne-baba eğitimleriyle kendi velileri-me, diksiyon ve beden dili dersleriyle Halk Eğitim ve Milli Eğitim Müdürlüğü’nde hizmet içi eğitimi derslerine ve çocuk gelişimi içerikli radyo programlarına kadar uzandı.

Dünyanın en şanslı insanı olarak addediyordum kendimi. Çünkü yaşam enerjimi gündüz çocuklarımdan alıyor, öğleden sonra ve akşam ise yetişkinlere verdiğim çeşitli derslerle de öğretmenliğin farklı boyutlarını deneyimliyordum. Günlerim bu çokgünde geçip gidiyordu gitmesine de hani süt liman diyebileceğim bir gün bile olmadı. Her sabah kalktığımda “Allah’ım çözemeyeceğim bir sıkıntı gösterme.” diye dua eder, gün sonunda “Şükürler olsun bugünü de kazasız belasız atlattık.” derdim. Çünkü Bingöl’ün

en eski ve sorunlu diye tabir olunan bir okulunda çalışıyordum. Birçok öğrencimiz, sigaranın ve uyuşturucunun ağına düşmüştü. Disiplin sorunları başta olmak üzere pek çok sorunla baş etmek durumunda kalıyorduk. Bu okulda, dolu dolu beş yıl hizmet verdim.

Öğretmenliğin ulviliği, sabır gerektirdiği, sevgisiz yapılamayacağı, hâsılı peygamber sanatı oluşuyla ilgili hepimiz hemfikirizdir herhalde. Ben bu yazıda, bu saydığım hasletlerden ziyade hayatım boyunca unutamayacağım ve öğretmenliğimin ikinci yılında yaşadığım bir anımı paylaşmak istiyorum sizlerle.

“ Öğretmenin gülümsettiği yüz çiçek olur, insan olur, renk renk açar baharda. ”

Okulumda 24 Kasım Öğretmenler Günü Programı’nı düzenlemek üzere Müdürüm, beni ve iki arkadaşımı görevlendirmişti. Okul panolarına öğrencilerin hazırladığı resimleri ve şiirleri asmak üzere sınıftan çıktım. Nöbetçi öğrenciye yardım etmesi için seslendim. Ancak kimse sesime karşılık vermedi. Ses tonumu biraz daha yükselterek; “Nöbetçi yok mu?” diye bağırdım. Diğer öğretmenlerin yaka silktiği, “Aman aman, benden uzak dursun da kime yakın olursa olsun.” dediği, okulun en “azılı” çocuğu bana doğru koşmaya başladı. Koşarken de bir eliyle ceketinin düğmelerini ilikliyordu. Ben, “E. Nöbetçi sen misin oğlum?” diye sordum.

“Öğretmenin öğrettiği tek harf barış olur, yağmur olur, akar dünyadan dünyaya.”

-“Evet Nesrin Hocam” diye karşılık verdi.

-“Neden yoksun peki ortalarında, ille de bağıralım mı?”

-“Nesrin Hocam, siz olmasaydınız bağırın yine gelmeyecektim. Valla sesinizi duyunca elimdeki sigarayı attım geldim.”

Doğru mu duymuştum acaba, elinde sigara mı vardı? Hem de pervasızca okulda alenen mi içiyordu? Önce ne diyeceğimi kestiremedim. “E. oğlum, elimdeki sigarayı atıp geldim mi dedin?” diye teyit ettirmek istedim duyduğumu.

-“Evet Hocam, elimde sigara vardı. Yeni yakmıştım, tadını da alamadım daha ama olsun siz çağıırırsınız da ben gelmez miyim? Kova başında bile olsam, koşarım

valla Hocam”, dedi. Üst üste şok yaşıyordum. Sigara yetmezmiş gibi “kova” neydi ki? Temizlik kovası olamazdı her halde kastettiği. O’nun için değerli bir şey olsa gerekti. Aklımdan karma karışık geçen düşünceleri bir tarafa bırakıp, “E. kova nedir oğlum?” diye sordum. Sormaz olsaydım. Meğer bir çeşit uyuşturucu hazırlama şekliymiş. Akıl tutulması yaşadım sanki. E., daha o zamanın orta iki, şimdinin yedinci sınıf öğrencisiydi. Nasıl bir şeytanın kirli emellerine ortak oldu da bu sinsi illetin ağına düştü, diye içlendim. Kafam allak bullak oldu. Ama belli etmeksizin:

- “E. bunları bana söylüyorsun peki benden korkmuyor musun oğlum?”, dedim. O da:

- “Korksam zaten söylemezdim, hem ben Allah’tan başka kimseden korkmuyorum. Gerçi bazen O’nun varlığından da şüpheliyim ama neyse, tövbe tövbeee” dedi. E. ile kısırtılmaya girmek anlamsız olacağı gibi hiçbir fayda da sağlamayacaktı belli ki.

- “E., peki bu kovayı, bu okulda yapan ya da uyuşturucu kullanan başka arkadaşların var mı? diye sordum.

- “Ooooo ne diyorsunuz Nesrin Hocam, olmaz mı? Biz zaten toplanıp birlikte uçuyoruz.” dedi. “Allah’ım bu bir facia!” dedim. Filmlerde gençliğin başına örülen çorapları sıkça gördüm de içim yanardı fakat bir gün benim de bu duruma tanık olacağım aklıma gelmezdi. Şimdi E.’ye akıl vermek, kızmak ya da nutuk atmak, disiplin cezası verip onu okuldan uzaklaştırmak çare olmayacaktı. Bir şeyler yapmak gerekiyordu. Kararımı verdim. E.’yi kazanmaya çalışacaktım. Başını okşadım. Bana dürüst olduğu için teşekkür ettim. Ne zamandan beri uyuşturucu kullandığını sordum. “Çok olmadı başlıyalı Hocam”, dedi. “Ne zaman?” diye tekrar ettim. “Bir buçuk-iki ay oldu Hocam”, dedi. Bu defa E.’nin yüzünün kızardığını fark ettim. “E., senin için okulun öğretmenleri, ‘Çok zor çocuk, bize kök söktürüyor.’ diyor. Ne diyorsun bu duruma?” diye sordum. E., “Hocam, adamına göre muamele ediyoruz. Onlar beni itip kakıyorlar, insan yerine koymuyorlar. Söylemedikleri laf kalmıyor. Ben de gıcıklığına onları sinir ediyorum” dedi. “Bakın size karşı öyle miyim?” diye ekleyerek yaptığını meşrulaştırmaya çalıştı. Serde öğretmenlik var ya tabii ki meslektaşlarımı yermeyecektim. Çünkü biz öğrenciye, veliye, yeri geldiğinde idarecilere, çevreye ve birçok unsura karşı dik durması gereken hizmet koluyuz. Hem bunun karar mercii de ben değilim. Neyse ama E.’ye de yaptığına öğretmenlerin çok üzüldüğünü, aslında hepsinin O’na değer verdiğini söylemeden geçemedim.

O günden sonra E.'yi ne yapıyorsam yanıma aldım. Durumu diğer öğretmenlere ve okul idaresine de yansıtım. Onlar normal davranmaya fakat kırıcı olmamaya çalışacaklardı. Uyuşturucunun zararları ile ilgili olarak o zaman Bingöl'de görev yapan, Narkotik Şube'nin başında olan Zafer ERCAN'dan yardım istedik. O da bizi kırmadı sağ olsun. Okulda "insana sonsuz, bağımlılığa sıfır tolerans" dusteruyla bir konferans verdi. Bu konferanstan sonra E. ile sürekli görüşüyor, psikolojik telkinlerde bulunuyor ve onun kendisini iyi hissetmesi için bir takım eğitim içerikli paylaşımlarda bulunuyordum. Zamanla E. yanındaki arkadaşlarını da kendine doğru çekmeye başladı. Onlardan yola çıkarak uyuşturucu temin ettikleri kişileri adalete teslim edemesek de okul civarında, tane hesabı sigara satan mahalle bakkallarının bu satışlarını engel-

ledik. Şüpheli şahısları yine ihbarlarla adalete teslim ettik. Yani hem öğretmen

hem de öğrencilerimiz için polis oluyorduk. E. bağımlılığın pençesine tam düşmediği için O'nu, girdiği bataktan geç olmadan çıkardık.

Ne üzücüdür ki bütün bunlar olurken E.'nin ailesine bir türlü ulaşamamıştık. Kopuk, ilgisiz, başıboş bir aileden gelen E.'yi, hissettiği fiziki ve psikolojik yalnızlık, sevgisizlik, ilgiye ve değerli görülmeye muhtaçlık hali, toplumun gerisine itilme gibi birçok olumsuz koşul bir araya gelerek kötü alışkanlıkların ve sahte arkadaşlıkların pençesine düşürmüştü. Zaten bütün kötü alışkanlıklar insanın fay hatlarından içeri sızıyor muydu?

E.'ye ne oldu peki? E. sınıfını bile geçemeyecek durumdayken kendisine gösterilen ilgi ve açık yüreklilikle yansıtılan sevgi sayesinde okulunu bitirdi. Sonradan aldığım bilgilere göre liseyi

de bitirerek iki yıllık bir bölümü tamamlayıp iş hayatına atılmış. Ne mutlu bana, ne mutlu E.'yi kazanmak için çalışan meslektaşlarıma...

Öğretmenseniz eğer anı defteriniz günden güne kabarmaya müsait oluyor. O zaman, yaşayarak da gördüm ki "Sesini yükseltme, sözünü yükselt! Yağmurlardır zambakları yeşerten, gök gürültüsü değil!" diyen ne kadar güzel ve isabetli bir tespit yapmış. Bu duygu ve düşüncelerle satırlarıma son verirken çilelerinden gülleri tomurcuklandıran, gönlündeki bahçeyi susuz bırakmayan tüm meslektaşlarıma Öğretmenler Günü'nü kutluyorum...

“ Öğretmenseniz eğer anı defteriniz günden güne kabarmaya müsait oluyor. O zaman, yaşayarak da gördüm ki “Sesini yükseltme, sözünü yükselt! Yağmurlardır zambakları yeşerten, gök gürültüsü değil!” diyen ne kadar güzel ve isabetli bir tespit yapmış ”

KANDİLLER VE AMPÜLLER

Pınar CEYLAN
Sınıf Öğretmeni

Öğretmeni kandile benzetir Mustafa Kemal. Ona göre öğretmen kendini tüketerek başkalarına ışık verendir. Milli Eğitim Bakanlarından Ömer Dinçer'e göre ise öğretmen Eminönü'ndeki güvercinler gibidir. Sürekli yem atılmasını bekleyendir. Aradaki farkı görünce başöğretmenimizi saygıyla yad etmemek mümkün mü?

Biliyorsunuz, "ışığımızı ulaştırabilirdiğimiz milletimizin" bizlere bakış açısı bütün itibarsızlaştırma çalışmalarına rağmen devlet büyüklerimizle kesişmemektedir. Onlar 24 Kasım'da bizleri onurlandırmak ister. Alışveriş merkezleri, restoranlar ve sinema salonları bizler için indirim fırsatları ve sürprizler hazırlar. Türk Hava Yolları uçak biletlerini öğretmen ve yakınları için ucuzlatır. Google sayfasını bizim için düzenler. Bu yapılanlarda amaç güvercin sürülerini yemlemek değil, fedakar öğretmenlerini mutlu etmektir. Bu çaba Dünyanın en kutsal mesleği içindir.

Başka neler yapılır bizler için? Devlet büyüklerimiz zarafet göstererek telefon mesajları yoluyla güvercin ordusunun gönlünü almaya çalışırlar. Gözlerimizden öperken "sevgili öğretmenlerim" diyerek şaşırmamızı ve onore olmamızı sağlarlar. Aslında ülkemizin dört bir yanında-yarattıkları tüm zorluklara rağmen-nasıl da fedakârca görev yaptığımızı bildiklerini belirtirler. Takdir ve şükranları geleceğimiz çocuklarımız için verdiğimiz emeklerimiz içindir. Mesajlarında öğretmenler ve öğrenciler için durmadan, yorulmadan daha iyi imkânlar sağlamanın gayreti için-

de olacaklarının sözünü verirler. Böylece güvercinciklerin yem beklentilerini zamana yaymaya çalışırlar.

Yayın organları da bizi unutmaz. Günümüzü kutlar, sesimizi duyurmaya çalışırlar. "Öğretmenler gününde öğretmenler ne ister?" ya da "Öğretmenlerin beklentileri nelerdir?" başlığı altında anketler düzenlenir. İyi niyetlidirler. Duymak istemeyenlere, öğretmen düşüncelerini alarak, istek üretmeye başlarlar: Aşağıdakilerden hangisini öncelikli istiyorsunuz?

*Ek ders ve nöbet ücretlerinde iyileştirme

*3600 ek gösterge

*Diplomaya bağlı alan değişikliği

*Öğretmenler gününde bir maaş ikramiye

*Yemek ve yol yardımı

*İl içi-il dışı tayin hakkı.

Bu anketin sonucunu devlet büyüklerimize ulaştırırsın diye yetkili sendikaya ulaştırırlar. Yetkili sendikanın adını bilmeyeniniz yoktur sanırım. Hani şu "yetki" verenlerin sendikası olan. Yetkiyi vermeyenlere ise kendini hatırlatan sendika. Milli Eğitimin atama işlerini yürütürken görünmediğini sanan birimi. Üyesi olmayana makamı ve tayini hak görmeyen, liyakatsiz atamaları ile ünlü "bir" sendika. Sırtını üye sayısına dayandırarak, usulsüz uygulamaları için kendisine yetkiler verildiğini düşünen büyük yapının ürünü olan sendika. Bu cümlelerim BBC'nin sosyal medya üzerinden yürüttüğü tartışma sayfasına katılan öğretmenlerin düşüncelerine dayanıyor. Öğretmenler

yetkili sendikayı büyük sorunlardan biri olarak görüyor. Anketlere göre öğretmenler başka neleri sorun olarak görüyor?

*Maaşlarının azlığını

*Ders ücretlerindeki, ücretlendirme adaletsizliğini

*Norm fazlası olmayı

*Can güvenliğinin

*Öğretmeni seven bakan eksikliğini

*4+4+4 sisteminin getirdiği öğrenci ve öğretmen yığılmalarını

*Ders saatlerinin programın yükünü kaldıramadığını

*Eşi ile aynı şehirde olamamayı

*Eğitim programlarında eskiyi aratan değişiklikleri

*Mecburi hizmet bölgesinde uzun yıllar çakılı kalmayı

*Niteliksiz yöneticilerin yönetim şeklindeki cehaleti

*Okullarda yaşanan kaynak ve hijyen sıkıntısını

*İtibarsızlaştırılmayı

*Hizmet içi eğitim kabullerindeki adaletsizliği.

Biliyorsunuz ilgililer bugüne kadar kilitli kapılar ardında eğitim politikaları geliştirip, ahbablarını ve yetkili sendika üyelerini kayırdılar. Kendilerine kadrolar yarattılar. Hepimiz büyük hak-sızlıklara uğratıldık. 4+4+4 ile öğretmen fazlalığı yarattılar. Şimdi beşinci sınıfları hazırlık sınıfı yaparak bu fazlalığı daha da artıracaklar. Ders sayısını artırıyor, programları yoğun tutuyor ve ders süresini kısıtlıyorlar. İşin içinden çıkamayınca da tüm gün eğitimin söylentilerini yayıyorlar. Topu da beceriksiz öğretmenle-

re atıyorlar. Ne iş yapıyoruz ki? Öğretmenliği çocuk bakıcılığı ile bir tutan, sokakları güvenli tutamadıkları için öğrencileri okula hapsetmeyi planlayan bir grup, eğitimde çağ atlamayı böyle hayal ediyor. Çünkü kazdıkları kuyularda taş atacak yer kalmadı. Kim demiş ki kapıları kapatabilirsiniz ama evdeki sorunlardan kurtulamazsınız diye. Evdeki sorunlara da çözüm bulundu. Evet, formasyonu olduğu için kendini öğretmen sanan bizler, az çalışıp çok kazandığı iddia edilen, üç ay olduğu sanılan tatilinde yan gelip yatan, düşünen, itaat etmeyen bir de hakkını arayan sevgili güvercin ordusu bizler. Yukarıda belirlediğimiz maddeleri sorun mu sanıyorsunuz? Bizler için çalışıp daha iyi imkanlara kavuşmamız için uğraşanlar, bizim asıl sorunumuzun ne olduğunu bulmuşlar. Meğer bütün derdimiz devlet memuru olmakmış. 657 sayılı kanun nedeniyle yaşamadığımız sorun kalmıyormuş. Bu kanun düzenlenir ya da kaldırılırsa bütün dertlerimiz bitecekmiş. Hayırlı olsun. Öğretmenler günü dileklerimiz böylece kabul olmuş görünüyor. Saygınlığımız da yaz tatilimize el konularak iade edilecek. Nihayet haset kalplere su serpilecek, eğitim sorunları tatilimizin bitişi ile sona erecek.

Gelecek neslin inşacısı, Gazi Mustafa Kemal'in fedakâr kandilleri değerli arkadaşlarım, Öğretmenler Günümüz kutlu olsun.

ORTAÖĞRETİM BAŞARI PUANI HESAPLAMASI ÜZERİNE...

Kürşat KOYUNCU
Eğitimci

Öğrencilerin üniversiteye yerleştirilmesinde kullanılan ortaöğretim başarı puanı, 2013 yılında yapılan değişiklik ile öğrencilerin diploma notuna göre hesaplanmaktadır. Öğrencilerin diploma notu; yazılı, proje ve performans notlarının aritmetik ortalamasından oluşmaktadır. Yazılı sınavların, öğretim programlarında belirtilen kazanımlara uygun olarak hazırlanması gerekir. Ölçtükleri bilişsel alan basamağına göre yazılı sınav sorularının zorluk düzeyleri değişir. Okullarda, öğrencilerin yeteneklerine göre zorluk düzeyleri birbirlerinden farklı yazılı sınavlar yapılabilmektedir. Öğrenme ortamı açısından her okulda aynı zorlukta soruların sorulması beklenmemelidir. Fakat bu durum aynı öğrenme düzeyine sahip, farklı okullarda okuyan öğrencilerin yazılı sınav puanları arasında farklar oluşturabilmektedir. Performans notlarında ise farklı okullarda ve farklı öğretmenler tarafından gözlemlenen ve ölçülen öğrenci performansları arasında büyük

puan farkları olabilmektedir. Bu nedenle ortaöğretim başarı puanı hesaplamasında, öğrencilerin diploma notlarının kullanılması adil bir uygulama değildir. Tüm öğrencilerin katılacağı, geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış ölçme araçları kullanılmadığı sürece bu uygulama haksızlıklara neden olacaktır.

2013 yılından önce uygulanan bağıl değerlendirmeye dayalı sistemde ise; her okulun birincisine tam puan verilirken, üniversite giriş sınavlarında başarısı yüksek olan okulların diğer öğrencilerine de yüksek puanlar verilmekteydi. Öğrencilerin hem okul içindeki hem de üniversite giriş sınavındaki başarılarının dikkate alındığı bağıl değerlendirme günümüzde uygulanan mutlak değerlendirmeye göre daha adil ve tutarlıdır.

Diploma notuna göre ortaöğretim başarı puanı uygulamasının toplum üzerinde de olumsuz etkileri gözlenmektedir. Öğrencilerin önemli bir kısmı öğrenmek için değil, yüksek not almak için çalışır hale gelmiştir. Gençlerimiz öğrenmenin zevkini ve kazandıracığı özgüveni yaşayamadan not kaygısına düşmektedir. Bazı okullarda öğrencilere yüksek notlar verildiği algısı nedeniyle öğrenci ve velilerin bir kısmı bu okullara yönelmektedir. Bu okulların arasında özel okulların da olması,

toplumda "para ile yüksek not alıyorlar" düşüncesini oluşturmaktadır. Böyle bir hava yaratılması zengin-fakir arasındaki psikolojik uçurumu derinleştirirken; özel okulların imajına da zarar vermektedir. Öğretmenler "yüksek not verme" baskısı altındadırlar. Adaletsiz olan bu uygulama içerisinde kendilerince eşitliği sağlamaya ve adil olmaya çalışmaktadırlar. Öğretmenlerin duygusal davranması ya da başka sebeplerle öğrencilere hak etmedikleri yüksek notlar vermeleri halinde, çalışan ile çalışmayan arasındaki fark ortadan kalkmaktadır. Bilenle bilmeyenin eşit olduğu bir sistem, topluma fayda sağlamak yerine zarar verecektir. Yeterince emek harcamadan yüksek notlar almaya alıştıran gençler, gelecekte zor durumlarla karşılaştıklarında kolay yollar arayışı içine girebilirler.

Unutmayalım ki; "Çalışmadan, öğrenmeden, yorulmadan rahat yaşamının yollarını aramayı alışkanlık haline getirmiş milletler; evvela haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonra da istikballerini kaybetmeye mahkûmdurlar." (M. Kemal ATATÜRK)

Bu ülkede eğitimin kalitesinin artırılması için çaba gösteren herkese saygılarımla...

İSTİKLÂL MARŞI'NIN KABULÜ'NÜN 95. YILINDA

MEHMET ÂKİF ERSOY VE TACETTİN DERGÂHI*

Dr. Yılmaz YEŞİL
Gazi Üniversitesi
Öğretim Görevlisi

Mehmet Âkif Ersoy, 20 Aralık 1873'te İstanbul, Fatih'te Sarıgüzel Mahallesi'ndeki evlerinde doğar. Babası, Fatih Medresesi müderrislerinden İpekli Mehmet Tahir Efendi, annesi Emine Şerife Hanım'dır. 1878 yılının Şubat ayında Fatih'teki 'Emir Buhari' mahalle mektebine başlar. Buraya iki yıl devam ettikten sonra 1879 yılının sonlarında Fatih İbtidaisi'ne (İlkokul) geçer. Aynı yıl babasından Arapça öğrenmeye de başlar. 1882 yılında Fatih Merkez Rüşdiye'sine (ortaokul) yazılır. Üç yıl sonra Rüşdiye'yi bitiren Âkif, 1885'de 'Mülkiye İdadisi'ne (sivil lise) girer. 1888'de burayı bitiren Mehmet

Âkif, daha sonra girdiği Baytar Mektebi'nden (Veterinerlik Fakültesi) 1893 yılında birincilikle mezun olur. Mezun olduktan sonra Ziraat Vekâleti Baytarlık Şûbesi'nde 'Baytar Müfettiş Muavini' olarak göreve başlar. Yirmi beş yaşında İsmet Hanım'la evlenir. Bu evlilikten Cemile, Feride, Suad, İbrahim Naim, Emin, Tahir, adlı çocukları olur.

1898 yılına kadar Rumeli, Anadolu ve Arap bölgelerinde dolaşarak baytarlık yapar. 1906'da Halkalı Baytar Mektebi'ne 'Resmi Yazışma Usulü' dersi muallimi tayin edilir. 1908'den sonra Edebiyat Fakültesi ve Darülhilâfe

Medresesi'nde 'Osmanlı Edebiyatı' müderrisliğinde bulunur. İlk sayısı 27 Ağustos 1908'de yayımlanan Sırat-ı Müstakim dergisinin başyazarı olur. 8 Mart 1912'den itibaren Sebil-ür Reşad ismiyle çıkmaya devam eden dergide birçok şiiri ve yazıları yayımlanır. 1913'te kurulan Müdafaa-i Milliye Cemiyeti'nin faaliyetleri kapsamında Bayezid ve Fatih Camii kürsülerinde konuşarak halkı vatani savunmaya çağırır. 1914'te iki ay Mısır ve Medine'de bulunur. Teşkilat-ı Mahsusa'nın teklifi üzerine Almanya'ya Berlin'e gider. Osmanlı'ya karşı savaşırken esir düşmüş Müslüman esirleri aydınlatmaya çalışır. 1916'da İstanbul'a döner.

Teşkilat-ı Mahsusa tarafından bu sefer Arabistan'a gönderilir. Arapları Osmanlı'ya kıskırtan İngiliz propagandasıyla mücadele eder. Daha sonra Lübnan'a giden Âkif, 1918 - 1920 yılları arasında Şeyhülislamlık'a bağlı olarak kurulmuş bir 'İslâm Danışma, Tebliğ ve İrşad İlim Heyeti' olan Darülhikmet-il İslamiyye'de üye ve genel sekreter olarak çalışır ve bu süreçte kuruluşun yayın organı olan 'Ceride-i İlmiyye'yi idare eder.

1920'de Kurtuluş Savaşı'nı desteklediği için bu görevinden azledilir. Mustafa Kemal'in isteğiyle 24 Nisan 1920'de Ankara'ya gelir. 1920'nin Haziran ayında Burdur Milletvekili olarak I. TBMM'ye seçilir. 1920 -1923 yılları arasında milletvekilliğini sürdürür. 1923 yılında Ankara'dan İstanbul'a döner. Daha sonra Mısır'a gider. Burada Kur'an çevirisiyle meşgul olur. Ayrıca Kahire'deki Cami -ül Mısıriyye Üniversitesi'nde 1925 - 1936 yılları arasında Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verir. Siroz hastalığına yakalanınca önce Lübnan'a daha sonra Antakya'ya gider fakat hasta olarak Mısır'a geri döner. 1936 yılının Haziran ayında tedavi için İstanbul'a dönen Âkif 27 Aralık 1936 tarihinde İstanbul'da Beyoğlu'ndaki Mısır Apartmanı'nda vefat eder.

İstiklâl Marşı

Anadolu'da şehirlerde ve cephelerde koşturan, özellikle askerlere moral vermek için büyük çaba sarf eden İrşat Heyeti üyeleri, Genel Kurmay Başkanı İsmet Paşa ile Garp Cephesinde görüşmüş, halkın ve askerlerin

maneviyatı güçlendirecek bir milli marşın yazılması hususunu mütalaa etmişlerdi. Türk Genel Kurmayı, İstiklâl Savaşı'nın en çetin günlerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na başvurarak devam eden savaşımızın manasını anlatacak, halka ve askere heyecan verecek ve diğer milletlerde bulunan marşlara benzeyecek bir marş yazılmasını ister. Aynı zamanda, yeni kurulan Ankara Hükümeti'nin de gelişen dış temasları ve diplomatik ilişkileri de bir milli marşa duyulan ihtiyacı güçlendirmekteydi.

Bunun üzerine Milli Eğitim Bakanlığı bütün kuruluşlarına bir genelge göndererek ve gazetelere ilan vererek 'İstiklâl Marşı' daha doğrusu millî marş hazırlamak için bir yarışma düzenler. Kazanan şiir için 500 lira ödül verileceği duyurulur. Mehmet Âkif, işin içinde para olduğu için yarışmaya katılmak istemez. Mehmet Âkif'i kendisine para vermeyeceklerini söyleyerek yarışmaya katılması için ikna ederler. Bunun üzerine Âkif, Ankara Taceddin Dergahı'nda 'Kahraman Ordumuza' ithafli bir şiir yazar ve yarışmaya gönderir.

Yarışmaya 724 şiir katılır. Bakanlık bu şiirleri değerlendirmek için komisyon kurar. Yarışmaya katılan şiirler tek tek okunur ve içlerinden 6 şiir elemeyi geçerek Meclis Matbaası tarafından bastırılarak milletvekillerine dağıtılır. 12 Mart 1921 tarihinde Mehmet Âkif Ersoy'un yazdığı şiir Meclis kararı ile 'İstiklâl Marşı' olarak kabul edilir. Mehmet Âkif, ödül olarak kendisine verilen parayı da Kızılay'a bağlı bir derneğe bağışlar.

İstiklâl Marşı ve Tacettin Dergahı;

Taceddin Dergahı, ilk olarak Kanuni Sultan Süleyman tarafından Hacı Bayram-ı Veli'nin kurduğu Bayramiye tarikatının bir kolu olan Celvetiler için

yaptırılmıştır. Adını, bahçesinde kabri bulunan Tacaeddin Sultan'dan alır. Şeyh Tâceddin Sultan; Selçuklu Devleti'nin son zamanlarında yetişmiş, Osmanlı Devleti'nin ise kuruluşunda manevî önderlerden olmuş Kayserili Şeyh Tâceddin Veli Hazretleri'nin soyundan gelen bir mübarek zattı. Onyedinci yüzyılda Bursa'da Üftade ve Aziz Mahmud Hüdaî Dergahlarında yetişerek Ankara'ya gelen ve burada Celvetî tarikatı müridleriyle ilgilenen, Taceddinoğulları'ndan Taceddinzade Şeyh Taceddin Mustafa Sultan, pek çok kerametiyle bilinmekteydi..

Örnek olarak, Dr. Müjgan Cunbur ile Yrd. Doç. Dr. Fatma Ahsen Turan'ın Altındağ Belediyesi tarafından yayınlanan "Altındağ'ın Manevî Coğrafyası" isimli kitabında, anlattıklarına göre, devrin padişahı, Şeyh Taceddin'in yanına getirilmesini emretmiş, dergâha giden askerler, şeyhle beraber su ibriklerinin de ibadet ettiğini görünce Şeyh Taceddin Sultan'ı götürmekten vazgeçmişlerdi.

Taceddin Dergâhı, İstiklal Marşı'nın yazıldığı mekândır. Mehmet Akif Ersoy, Milli Mücadeleye katılmak için Ankara'ya geldiğinde ev bulmanın çok zor olduğundan dolayı Dergâhın şeyhi tarafından ikâmet etmesi için Mehmed Akif'e tahsis edilmişti. 1826'da tamir edilmiş ve Sultan Abdülmecit tarafından ilaveler yapılarak türbe, dergâh evi, çeşme, hazire ve camiden oluşan bir külliye haline gelmiştir. Dergâhın bulunduğu sokak sonradan Mehmet Akif Sokağı adını almıştır.

Mehmet Akif Ankara'da Tacettin Dergâhı'nda ikamet etmiş, şiirlerini, yazılarını bu güzel mekânda yazmıştır. Ancak Dergâh sadece bir ikametgâh değildir. Mehmet Akif ve onu ziyaret edenler için edebi, fikri, tasavvufi, kültürel ve sanatsal sohbetlerin yapıldığı, cephelerdeki durumdan halkın bilgi almak için koştuğu bir mekândır. Akif İstiklal Marşı'nı da bu mekânda yazmıştır. İstiklal Marşını yazarken adeta dünya ile ilişkisini kesen şairin halini kendisi gibi Tacettin Dergâhında ikamet eden Konya milletvekili Hafız Bekir Efendi şöyle anlatır:

"Üstat bir gece birden uyanır. Kağıt arar; bulamayınca kalemiyle yattığı yer yatağının yanındaki duvara marşın 'Ben ezelden beridir hür yaşadım hür yaşarım..' mısrası ile başlayan kıtasını yazar. Ben sabah namazına kalktıgımda üstadı çakısıyla duvardaki yazısını kazırk en gördüm."

Akif, İstiklal Marşı'nı yazarken derin tefekküre dalıp, saatlerce düşünüp yazar. Herkesin sabırsızlıkla beklediği şiir on gün içerisinde tamamlanır ve 17 Şubat 1921 tarihinde Sebilürreşad Dergisinin ilk sayfasında Kahraman Ordumuza ithaf edilerek yayınlanır. Şiiri 21 Şubat 1921 tarihinde Açıksoz Gazetesi de neşreder. 26 Şubat 1921 tarihinde ise İstiklal Marşı konusu Meclis görüşmelerine taşınır; görüşmelerde şiirin basılarak milletvekillerine dağıtılması kararlaştırılır.

Mehmet Akif'in yazdığı İstiklal Marşı bu görüşmeden on iki gün sonra Meclis'te yapılan türlü tartışmalardan sonra kabul edilir.

Marşı en ön sıra ayakta, alkışlayarak dinleyenlerden biri de Cumhuriyetin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Paşa'dır. Marşın kabulünden sonra, İstiklal Marşı'nın önemini şu sözlerle anlatır:

"Bu marş, bizim inkılabımızın ruhunu anlatır... İstiklal Marşı'nda davamızı anlatması bakımından büyük manası olan mısralar vardır. En beğendiğim yeri şu mısralardır: 'Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet, hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklal.' Benim bu milletten asla unutmamasını istediğim mısralar işte bunlardır... Bu demektir ki efendiler Türk'ün hürriyetine dokunulamaz!"

Büyük Taaruz'un zaferle kazanılmasından sonra, Mehmet Akif de kendisinden Mustafa Kemal Paşa hakkında bilgi isteyen Hakkı Tarık (Us) Bey'e "Ben yemin etmem; fakat işte yemin ediyorum. Milli Mücadele'de onun yanında bulundum; yakından tanıdım. Vallahil'azim, eğer Mustafa Kemal Paşa olmasaydı bu zafer kazanılmazdı" diyerek Atatürk hakkındaki görüşlerini bildirmiştir.

İstiklal Marşı'nın kabulünün 95. Yılına erişirken, gençlerimizi ve milletimizi binlerce şehidin kanı ile bedeli ödenen bu vatan toprağının değerini bilmeye davet ediyor, satırlarımı üstad Mehmet Akif Ersoy'un "Allah Bu millete Bir daha İstiklal Marşı yazdırmazın." Duasına amin! Diyerek noktıyorum.

* Bu Yazı Hazırlanırken, Doç. Dr. Fatih Sakallı'nın TURKSOY dergisinde yayınlanan yazılarından yararlanılmıştır. Ayrıca TBMM tarafından hazırlanan Milli Mücadele'de Mehmet Akif Ersoy ve İstiklal Marşı adlı çalışmadan etraflıca istifade edilmiştir.

Türkiye’de ve dünyada sayısız kadın aile içi şiddete uğramakta, boşandığı ya da reddettiği için katledilmekte, kadın istismarı her geçen gün daha da artmaktadır. Kadına yönelik şiddet ne yazık ki devletin önüne geçemediği büyük bir yaramızdır. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günüydü. Bu vesileyle **ANKA KADIN ARAŞTIRMA MERKEZİ GENEL BAŞKANI SAYIN PROF. DR. SUNA BAŞAK** ile aklımıza, yüreğimize mih gibi kazınan kadın cinayetlerini, kadına yönelik şiddeti, verilen cezaları mercek altına aldık.

Röportaj: Meltem YALÇINKAYA

Şiddet nedir ve türleri nelerdir?

Suna BAŞAK - Şiddet, kişisel özgürlüğü yok etmeye yönelik güç ve baskı uygulayarak bireye isteği dışında bir şey yapmak veya yaptırmak, bireyi sindirmek, korkutmak için uygulanan yaralayıcı, hırpalayıcı veya tahrip edici fiziksel ve ruhsal bozukluklara yol açan davranışların tümüdür. Gerçek şu ki, toplumda kadınlar ve çocuklar şiddetten en çok mağdur olan kesimi oluşturmaktadır.

Kadına yönelik şiddet türlerini şu şekilde sıralayabiliriz;

- Fiziksel şiddet,
- Cinsel şiddet,
- Ekonomik şiddet,
- Duygusal/Sözel şiddet,
- Sembolik şiddet

Bu nokta da ayrıca kadının toplumsal ilişkilerine yasak koyma da şiddettir.

Bunlardan fiziksel şiddet, kaba kuvvetin yaptırım olarak kullanılmasıdır. Açıkça ifade etmek gerekirse bir nesne fırlatmaktan fiziksel yaralanmaya kadar uzanır. Toplumsal ilişkileri sınırlayıcı şiddet ise kadının sürekli kontrol altında tutulması, ailesi ya da komşuları ile görüşmesinin yasaklanması, toplum ile entegrasyonunun engellemesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Cinsel şiddet, birey üzerinde kontrol ve güç oluşturmak amacı ile zorla cinsel ilişkide bulunmak ya da zararlı cinsel davranışlara zorlamak iken ekonomik şiddet, ekonomik kaynakların kadın üzerinde yaptırım olarak kullanılmasıdır. Başka bir ifadeyle, bu şiddet ev ihtiyaçları için para verilmemesinden kadının gelirinin elinden alınmasına kadar uzanmaktadır. Diğer taraftan Türkiye’de kadınların en çok maruz kaldıkları şiddet türü olarak belirttikleri duygusal şiddet ise bireye karşı gösterilen olumsuz, aşağılayıcı ve özgürlüklerine kısıtlama getiren davranışların tümüdür. Düşüncelerini

açıkça ifade etme özgürlüğünü elinden alma, kişinin hareket özgürlüğünü kısıtlama olarak karşımıza çıkmaktadır. Duygusal/sözlü şiddet, sürekli alay etmek, küfür etmek, görüşlerini veya etnik kökenini aşağılamak olarak kendini göstermektedir. Son olarak, sembolik şiddet ise rıza yoluyla kurulan bir baskıdır. Kişilerin farkında bile olmadan istemedikleri bir şeyi “olması gerekeni” açık bir baskı görmeden toplumda yaratılan algı veya bakış açısı nedeniyle yapmasıdır.

Şiddet türleri ayrıca İstanbul Sözleşmesi’nde de şu şekilde tasnif edilmiştir. Psikolojik Şiddet, Israrlı Takip, Fiziksel Şiddet, Tecavüz Dahil Cinsel Şiddet, Zorla Evlilik, Zorla Kürtaj, Zorla Kısırlaştırma ve Kadın Sünneti olarak belirtilmiştir. Ancak biz Kadın Sünneti ifadesi yerine İngilizce Female Genital Mutilation ifadesinin tam çevirisi olan Kadının Genital Sakatlanması ifadesini kullanmayı tercih ediyoruz.

Kadına yönelik şiddetin nedenleri nelerdir?

Suna BAŞAK - Kadına yönelik şiddeti açıklayan 4 kuram vardır, bunlar: psikolojik, biyolojik, sosyal ve sosyolojik kuramdır. Psikolojik kurama göre erkek için eşine şiddet uygulama bir kişilik bozukluğudur. Şiddetin nedeni, hayal kırıklıkları için bir çıkış ve kendi isteklerini yaptırmanın bir yolu olarak açıklanır. Biyolojik kuram, şiddeti hormonlarının etkisiyle ortaya çıkan bir davranış olarak açıklar. Bu kuramda saldırgan davranışların ilerleyen yaşla birlikte azalmaya başlaması, testosteron ve norepinefrin gibi hormonların şiddet davranışında etkili olduğu düşünülmektedir. Sosyal öğrenme kuramına göre şiddet öğrenilir. Şiddet biyolojik faktörlerle açıklanamaz. Bu yaklaşıma göre öğrenilmiş saldırganlık nedeniyle duygular eylemsel/şiddet olarak dışa vurulmaktadır. Sosyolojik kuramı ise şiddet kültürel, ekonomik, ilişkisel ve yapısal nedenlerle açıklar.

Kültürel Nedenler: Burada şiddetin bazı durumlarda, belli şahıslara karşı kullanımının kabul görülmesi ve bu çarpık yargının kuşaktan kuşağa aktarılması söz konusudur. Kadına karşı şiddeti besleyen birçok atasözü buna örnektir ve erkek çocukları şiddet göstermeye eğilimli olarak sosyalleştirilirler.

Ekonomik Nedenler: Burada ise şiddetin nedeni kişilerin, şiddet sonucunda elde edecekleri kar ve zararın hesabını yaparak, çıkar temelli davranışlara yönelmeleridir.

İlişkisel Nedenler: Şiddetin, bir dizi tahriksel davranış ve söz sonucunda ortaya çıktığı öne sürülür.

Yapısal Nedenler: Kötü yaşam koşulları, yoksulluk, beklentilerin karşılanamaması, olanaksızlıklar gibi sosyo-ekonomik baskı unsurları şiddetin ortaya çıkmasının nedeni olarak görülür.

Ancak şunu belirtmeliyim ki; feminist teoriler bütün bu açıklamalardan farklı olarak şiddeti erkek egemenliğinin bir sonucu olarak görür. Kadın hakları savunucuları ve feminist teorilere göre aile içi şiddet, tecavüz ve cinsel taciz gibi eylemler, kendilerine özgü psikolojik ya da adli kökleri olmayan münferit vakalar uygulanmayan dizgisel baskının birer parçasıdır. Gündelik hayatta sözel olmayan iletişim, dinleme şekilleri, sözünü kesme ve kamusal hayatta kadının rahatsızlık duygusu da şiddettir. Kadınların medya, moda ve reklam yoluyla "nesneleştirilmesi" kadınları asıl rolleri erkekleri tatmin edip eğlendirme olan birer cinsel nesneye dönüştürme pratikleri de kadına yönelik şiddettir. Yukarıda sayılan yaklaşımlar çerçevesinde görüldüğü üzere şiddetin nedenleri ekonomik sorunlardan, erkeğin kuralları belirlenmiş olan aileyi mutlak hakimiyet alanı olarak görmesine, erkeklerin kadının görece değersiz olduğuna dair inançlarına, erkeğin alkol, kumar gibi zararlı alışkanlıkları ve kadınların bu tür davranışları ön-

lemeye çalışmasına, erkeklerin evin dışında yaşadığı sorunların yıpratıcı etkileri aile ilişkisi içinde nötralize etme eğilimine kadar uzanmaktadır. Maalesef ki, yasalardaki eksikliklerin büyük oranda giderilmesine rağmen kolluk güçlerinin, hâkimlerin ve toplumun diğer üyelerinin üstlendikleri arabuluculuk çabaları, aileyi kurtarma adına kadını yıkıcı şiddet yaşadığı ölümle sonuçlanabilecek ortama geri gönderme çalışmaları, zararlı gelenekler ve çoğu zaman da avukatlar tarafından hazırlanan savunma dilekçelerinde yer verilen haksız tahrik indirimleri şiddete neden olan etkenler arasında sayabiliriz.

Şiddeti besleyen faktörlere değinecek olursak bunlar; kız çocuklarının eğitimden yoksun bırakılarak **çocuk yaşta evlendirilmeleri ve böylece yaşam becerisi kazanmasının önüne geçilerek şiddet döngüsünün başlatılmasıdır. Ayrıca şiddetin sanki gerekiyormuşçasına mazur görülmesi, en yetkin kişilerin cinsiyetçi söylemlerinin kamuoyunda yer alması, bütüncül politikaların hayata geçirilememesi kadına yönelik şiddeti besleyen diğer faktörlerdir.**

Türkiye’de kadına yönelik şiddetin bilançosu ve diğer ülkelerdeki tablo hakkında bilgi verir misiniz?

Suna BAŞAK - Türkiye’de şiddetin bilançosu oldukça ağır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması 2014” bize Türkiye’de kadınların %44’ünün duygusal şiddete, %36’sının fiziksel şiddete ve %12’sinin cinsel şiddete maruz kaldığını göstermektedir. Ayrıca TÜİK verilerine göre, her 5 kadından 1’i boşanmak veya ayrılmak istediği için öldürülmüştür. Ülkemizde kadınlar en çok yakın çevreleri tarafından şiddete maruz kalmaktadırlar. 15 yaşından

sonra eşi veya birlikte olduğu kişinin(lerin) dışında kadınlar sırasıyla en çok baba (40), anne (32.1) ve ağabeylerinden (15.1) şiddet görmektedirler. Kadınların en çok kendi ikamet ettikleri yerlerde şiddet nedeniyle hayatlarını kaybetmeleri bunun bir yansıması olarak görülebilir. “Aile içi ve kadına yönelik şiddetle mücadelede polisin rolü ve uygulama modelleri” çalışmasında Erdal Vural, 2011’ de en yüksekten düşüğe göre sırasıyla 146 kadın ikamet ettikleri evde, 44 kadın ise cadde-sokak-otoyolda ve geriye kalanları diğer mekânlarda, 2012 yılında ise 128 kadın ikamet ettikleri evde, 30’u cadde-sokak-otoyolda ve geriye kalanları

diğer mekânlarda şiddet sonucu hayatını kaybettiklerini ortaya koymuştur. Durumu vahametini arttıran şey ise kadınların şiddet gördükleri için şikâyetçi oldukları halde ya da koruma kararı çıkartmasına rağmen öldürülmesidir. Dünyada kadına yönelik şiddeti değerlendirecek olursak ülkeden ülkeye farklı tezahürler gösterse de dünya çapında oldukça yaygın bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. UN Women verilerine göre, dünya üzerinde 3 kadından 1’i -çoğu yine yakın çevresi tarafından- fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. 2012 yılında yaşamını yitiren 2 kadından 1’i eşi, sevgilisi veya aile tarafından öldürülmüştür.

Kadına şiddet uygulayanlara, kadınlarımızı katledenlere verilen cezaları değerlendirir misiniz?

Öncelikle bu konudaki yasal düzenlemelere bakacak olursak;

20.03.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6284 sayılı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun” ile kadına yönelik şiddette önleyici ve koruyucu tedbir alınması düzenlenmiştir. Bu kanun ile aile düzeni içinde daha çok kadının korunmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Kadına yönelik şiddet, vücut dokunulmazlığını ihlal ediyorsa, Türk Ceza Kanunu’ndaki yaralanmaya

ilişkin hükümler uygulanır(md 86). Ceza Kanununda basit tedavi ile sonuçlanacak durumlarda mağdurun şikâyeti üzerine, suçu işleyen kişiye ceza verilmektedir(md 86/2). Kadın yaşamının hiçe sayıldığı kadın cinayetlerine ise Ceza Kanununda müebbet hapis(md 82) veya ağırlaştırıcı sebeplere göre ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası (md 83) verilmektedir. Kanunlarımıza bakıldığında kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerine karşı verilen cezaların ve şiddet halinde uygulanacak tedbirlerin makul düzeyde olduğu söylenebilir.

Ancak kadın cinayetleri

meselesinde haksız tahrik ve iyi hal indirimlerinin uygulanması, rızası var denilerek pek çok cinayetin üstünün örtülmesi adalete ve hakkaniyete aykırı kararların ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir. Özgecan Yasası Teklifi’nin değerlendirmeye konulup yasalaşması halinde haksız tahrik ve iyi hal indirimleri ortadan kalkacağından daha adaletli kararlar ortaya çıkacaktır. Tabii bu konuda sadece yasal düzenlemeler yapmak yeterli olmayacaktır. Yargı mensuplarının kadının korunması konusunda eğitime tabi tutulup bilinçlendirilmesi de son derece önemlidir.

Cezaların caydırıcı olması için neler yapılmalıdır?

Suna BAŞAK - İlk etapta şu belirtilmelidir ki; yalnızca cezaların caydırıcılığı kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve kadın yaşamının korunması için yeterli değildir. Bu konuda gerek halkın gerekse emniyet ve yargı mensuplarının bilinçlendirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Özellikle kadınlarımızın birçoğunun yaşadığı şiddetin gizli kaldığını düşünenecek olursak kadınlarda hak arama bilincinin uyandırılması gerektiğini görmüş oluruz.

Cezaların caydırıcılığını artırmak için yargılamanın hızlı yapıl-

ması, tutuklama yetkisinin yerinde ve eşit bir şekilde kullanılması, cezalarda indirim konusunda hakkaniyetli bir yaklaşım sergilenmesi gerekmektedir. Aslında kanunumuzda takdiri indirim sebepleri başlığının olmasının amacı; daha hakkaniyetli kararların ortaya çıkmasını sağlamaktır. Fakat kadın cinayetleri ülkemizin gündeminden hiç düşmediği, ülkemizin kanayan yarası olduğundan bu konuda takdiri indirim sebeplerinin uygulanmaması caydırıcılığı artıracaktır. Bu, kanuna aykırı hareket etmek olmayacaktır çünkü hâkimin bu konuda takdir yetkisi bulunmaktadır. İşte

bu sebeple hâkimlerimizin bu konuda bilinçli davranması adaletin vukuu bulması açısından son derece önemlidir.

Burada önem taşıyan bir diğer mevzu; suça neden olan koşulları ortadan kaldırmaktır. Kadına yönelik şiddetin pek çok sebebi olmakla birlikte yapılan bir araştırmaya göre ekonomik sebeplerin yeri yadsınamayacak ölçüde. Bu nedenle genelde ekonomik refahı, özelde de kadının iş yaşamına katılımını artırmak şiddeti önlemek için yapılacak çalışmalar arasında olmalıdır.

Cezaların caydırıcılığını artırmak için yargılamanın hızlı yapılması, tutuklama yetkisinin yerinde ve eşit bir şekilde kullanılması, cezalarda indirim konusunda hakkaniyetli bir yaklaşım sergilenmesi gerekmektedir. Aslında kanunumuzda takdiri indirim sebepleri başlığının olmasının amacı; daha hakkaniyetli kararların ortaya çıkmasını sağlamaktır.

Fakat kadın cinayetleri

ülkemin gündeminden hiç düşmediği, ülkemizin kanayan yarası olduğundan bu konuda takdiri indirim sebeplerinin uygulanmaması caydırıcılığı artıracaktır. Bu, kanuna aykırı hareket etmek olmayacaktır çünkü hâkimin bu konuda takdir yetkisi bulunmaktadır. İşte bu sebeple hâkimlerimizin bu konuda bilinçli davranması adaletin vukuu bulması açısından son derece önemlidir.

Şiddet mağduru kadınlara yönelik son dönemde yapılan çalışmalar nelerdir?

Suna BAŞAK - Üzülerek söylenebilir ki, ülkemizde kadın sorunu arka planda kalmaktadır. Ülkemizin kendine özgü sosyo-kültürel yapısından ötürü, neredeyse her gün gündem değişmekte, bu da kadın sorunlarını değersiz kılmaktadır. Son dönemde "Özgecan Aslan cinayeti" ile birlikte kadın örgütlerinin kadın cinayetlerine gösterdiği tepki büyüdü, bu da konuyla ilgili daha çok önlem alınması gerektiğini ortaya koydu ve bu sayede ülkede bilinçlenme arttı. Özgecan Aslan yasa teklifi

meclise sunuldu. Kadına yönelik şiddet kapsamında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün yaptığı "Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi" ve "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı" gibi çalışmalar sevindirici nitelik taşımaktadır.

Fakat ülkemizin ataerkil yapısı göz önüne alındığında bu çalışmaların tek başına yeterli olmayacağını söylemek güç değildir. Bu çalışmaların yanında konuyla ilgili eğitim faaliyetlerine de önem verilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Kadına Yönelik Şiddeti Önlemede Karşılaşılan Engeller Nelerdir?

Suna BAŞAK - Kadına yönelik şiddeti önlemede karşılaşılan engelleri devlet ve toplum odaklı açıklayabiliriz. Devlet'in şiddeti sivil toplum örgütlerine "ihale etme" eğilimi kadar bütüncül politikaların üretilmemesi, bilinç yükseltme çalışmalarına erkeklerin çok geç dâhil edilmeleri, yasa ve düzenlemelerdeki tutarsızlıklar, kurumlar arası koordinasyon sorunu, maddi kaynak ve uzman eleman azlığı, kısa vadeli

çözüm üretme kadına yönelik şiddete ilişkin devlet düzeyinde karşılaşılan engellerdir.

Toplumsal düzlemdeki engeller ise kadınların ekonomik bağımlılıkları, utanç ve korku duymaları, bilgi eksiklikleri, ataerkil önyargılar, şiddetin kanıksanması/normalleştirme, toplumsal destek mekanizmalarının gelişmemiş olmasıdır. Akademik düzlemde ise kapsamlı, zaman sürecinde düzenli ve güvenilir araştırmaların yetersizliği de önemli bir engeldir.

Kadınlarımız şiddete uğradıkları zaman başvurabilecekleri kurumları biliyor mu?

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanan 2014 Aile içi Kadına Şiddet raporunda kadınlara şiddete maruz kaldıklarında hizmet veren kurum/kuruluşların duyulma yaygınlığı sorulmuş ve kadınların çoğunun (%86,2'sinin) en azından polise başvurabileceklerini bildikleri belirlenmiştir.

“Ne yazık ki, Türkiye’de her 3 kadından 1’inin veya kadınların yarısının aile içi şiddete maruz kaldığı tahmin edilmektedir; ancak kadınlar güvenlik, korku, utanma veya farkındalık eksikliği nedeniyle bu olayları çoğunlukla polise bildirmemektedir.”

Şiddete maruz kalan kadınların ilgili kurum ve kuruluşlara başvurma oranı nedir?

Suna BAŞAK - Ne yazık ki, Türkiye’de her 3 kadından 1’inin veya kadınların yarısının aile içi şiddete maruz kaldığı tahmin edilmektedir; ancak kadınlar güvenlik, korku, utanma veya farkındalık eksikliği nedeniyle bu olayları çoğunlukla polise bildirmemektedir. Yapılan araştırmalar eşin veya birlikte olduğu erkeklerin şiddetine maruz kalmış kadınların, kurumlara veya kuruluşlara başvurma oranları çok düşük düzeylerde kaldığını göstermektedir. Az önce değindiğim, **Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanan 2014 Aile içi Kadına Şiddet raporuna göre şiddet gören kadınların %89’u hiçbir kurum veya kuruluşu başvurmadığını belirtmiştir.**

Bu nokta da, kadınlar şiddetle ilgili olarak yasal yolları kullanarak resmi kurum veya sivil toplum kuruluşlarına başvurmadan çok maruz kaldıkları şiddeti aile, arkadaş veya komşularına anlatmaktadır; ancak bu durum şiddet ile mücadeleyi engellemektedir. Çünkü Doç. Dr. Önder Karakuş, kadına yönelik şiddet olaylarını üçüncü kişilerin aile içi şiddeti polise bildirme olasılığını incelemiş ve kadına yönelik şiddeti tüm suç türleri arasında polise bildirme olasılığı en düşük suç türü olarak ifade etmiştir. Hırsızlık, tanık olunması halinde polise bildirme olasılığı en yüksek olan suç türü iken, bunu sırayla cinayet, cinsel saldırı veya tecavüz, silahlı saldırı, trafik suçları, narkotik suçlar ve son olarak da kadına yönelik aile içi şiddet izlemektedir.

SAKIN VURMA...

Cevriye Asena MORAL

Ankara 1 No'lu Şube
Kadın Komisyonu Üyesi

Gazete sayfalarında okuduğumuz, ajanslarda bir dakikada söylenip biten ve öldü denilen, vuruldu, dövüldü denilen kadın haberleri...Bir can...Bin can... Biten hayaller, umutlar, yıkılan yuvalar, öksüz kalan çocuklar...

Neden?

Adım Ayşe...

Adım Fatma...

Adım Özge...

Ne farkeder... Kadınız ya...Kadınız işte...

Saçları örgülü küçük kız çocuğuyduk bir zamanlar... İlkokulu bitirdikten sonra "kızlar okumaz" dediler. "Okuyup ne olacak kocası ona elbette bakar." dediler. Oysa bizim hayallerimiz, umutlarımız vardı. Köy çocuklarına öğretmen olacaktık. Doğumda ölen kadınlar olmayacaktık. Doktor olacaktık. Haksızlıklar bitecekti. Hakim olacaktık. Basiretsiz idarecilerle geri kalmayacaktık. Devlet yönetecektik.

Hayallerimiz, umutlarımız belki bir bıçak darbesiyle belki bir kurşunla belki de suratımıza

yediğimiz kocaman bir yumrukla son buldu.

Biz kadınız...

Aşkın çağı gelince gönlümüz kaydı bizimde bir delikanlıya. Bilmedik celladımıza aşık olduğumuzu... Kim istemezdi sıcak ve mutlu bir yuva. Neden kaldırımlarda zamansız son buldu ömrümüz.

Bazen büyüklerimiz bizim adımıza karar verdi. Evlendik ne olup bittiğini anlamadan. Ne hissettiğimizi bilmeden. Ama yine sevdik, tutunduk yuvamıza. Çocuklarımız için katlandık her çileye... Her çile bulmadı karşılığını başka gönüllerde. Anlaşılmayı, sevgiyi, saygıyı ve güveni beklerken bazen dayak yedik, bazen bir bıçak darbesi, bazen de bir kurşun.

Biz kadınız...

Çalışmaksa tarlada, bağda, bahçede veya herhangi bir işte çalışırız biz. Hayat devam edecek bizimle. Yemekler yapılıp, sofralar kurulup toplanacak. Temizlik yapılacak, evin ihtiyaçları karşılanacak. Çocuklar iyi yetişsinler diye, iyi eğitim alsınlar diye, annelerinin çektiği sıkıntıları yaşamasınlar, görmesinler diye saçımız süpürge edilecek, canla başla hayatın her zorluğuna karşı mücadele verilecek ve onurlu bir hayat savaşı kazanılacak... diye beklerken fedakarlıklar, çabalar, yorgunluklar bulmadı karşılığını başka gönüllerde.

Aşkın yuvalarımızda tüten sıcak ocak olmasını umarken aktı ılık kanlarımız kaldırımlara...Tatlı bir söz, biraz sevgi, biraz ilgi beklerken babamızdan, yârimizden, oğlumuzdan bazen bir bıçak darbesi, bazen bir kurşun, bazen de kocaman bir yumruktu nasibi-mize düşen...

Biz kadınız...

Bizi Tanrı yarattı...Tanrı kendi ruhundan üfledi. Cennetle müjdeledi. Hani yaradılanı severdik Yaradandan ötürü... Sevilmeliydik bir can gibi... Saygı görmeliydik. Okşanmalıydı ellerinizle yolunmuş saçlarımız. Hayallerimiz umutlarımızla yeşerip gerçekleşmeliydi. Solmamalıydı bir hiç için... Olmamalıydı kaldırımlarda kan sızan bedenlerimiz, kırık kemiklerimiz... Yaralı bereli yüzlerimiz...Utanmışlıklarımız, pişmanlıklarımız. Yitip giden gençliğimiz...

Bizi suçlu bulan, bize ceza veren eş, kardeş, baba ya da tanımadığımız bir erkek bizden daha çok suçluydu belki de. Çalışıp kazanamadığı para için, oynayıp kazanamadığı kumar için, içemediği alkol, uyuşturucu için cezalandırdılar bizi. Suratımızda yumruklar patladı. Dişlerimiz kırıldı. Bize vurmak rahatlatıyordu onları. Gözlerimiz morardı. Bizi incitmek dertlerini kederlerini unutturuyordu. Kafamız duvarlarda ezildi. Yaralı bedenlerimiz kaldırımlarda sürüklendi. Her

darbe ile daha büyük adam (!) oldular onlar.

Şimdi büyük (!) adamlara sesleniyorum!

Eski çağlarda Türk illerinde kadınlar ata biner, cirrit oynarmış. Erkeklerle hep eşit haklara sahiplermiş. Kadın diye hiç hor görülmezlermiş. Kendi beğenip sevdikleri adamlarla evlenirlermiş. Evlerinde, obalarında saygı görür, beylerle beraber ortak kararlar alırlarmış. Kadın emek, namus, aşkmış. Vatanmış, bayrakmış, obaymış. Tüten ocak, sıcacık aşmış. Size ne oldu bu çağda büyük (!) adamlar...

"Nerde kaldı o çağlar ki,
Analar kurt doğururdu,
Hilkat insan çamurunu
Destanlarla yoğururdu."

Şimdi büyük (!) adamlara sesleniyorum!

Sakın vurma!

Sakın bir kadına vurma!

Peygamber doğurandır kadın. Amine'dir. Allah yolunda ölmeyi bilendir. Sümeyye'dir... Sevmeyi, güvenmeyi bilendir... Hatice'dir.

Sakın vurma!

Sakın bir kadına vurma!

Vatan aşkıyla, kundaktaki bebeğini Allah'a emanet edip düşmana karşı kazma kürekle saldırandır. Nene Hatun'dur kadın...

Kurtuluş Savaşında vatanın her köşesi işgal edilmişken silah kuşanan, dağlara çıkan, düşmana korku salandır kadın. Kılavuz Hatice, Gördesli Makbule, Kara Fatma'dır kadın...

İstanbul'dan Karadeniz'e gemisiyle silah taşıyan kahraman Halime Kaptan' dır kadın dediğin... İnebolu'dan dağlar, taşlar, kışlar

aşıp, Kastamonu'ya kurtuluş için umut taşıyan Şerife Bacı'dır kadın bildiğin... Şehit oğlunun ardından metanetini koruyarak "vatan sağolsun" diyebilendir kadın dediğin...

Hor gördüğün bir kadının elinde, bir bebek can bulur, kocaman adam olur. Tarladaki başaktan mis kokan bir ekmek nasıl yoğrulursa evlatlar da öyle yoğrulur, yetiştirilir. O evlat büyük bir millete önder olur, talihini değiştirir, hürriyetin adı olur. Atatürk olur... Anadır kadın. Zübeyde Hanımdır kadın...Gökyüzünde mavi gözlü Gökçen, kurtuluş mitinglerinde özgürlüğün timsali Halide Edip, köy okullarında aydınlık yarınların umudu Halide Nusret'tir kadın dediğin.

Her zor günde en önde olan-
dır kadın. Dik başın, açık alnın
adıdır. İncancın timsalidir kadın.

Firdes'tir...

Sevgidir...

Küçücük yaşında korkarak sınıfa girince "öğretmenim" dediğin, hastalanınca "beni iyileştir doktor hanım " dediğin de kadındır.

Ey büyük(!) adam!

Ve senin evinde de bir ana, bir eş, bir bacıdır kadın...Hep çileyeye talip... Hep kanaatkar...Hep sabırlı...Hep şükür ehli...

Sakın Vurma!

Sakın bir kadına vurma !

Kadın dediğin...

Var... Yok...

Aç... Tok...

Biraz aşktır...

Biraz saygı, sevgi, güven...

Ama kocaman bir yürek...

İnsan olmaktır kadın dediğin.

**SOLUNUM YOLU
ENFEKSİYONLARI**

KIŞ MEVSİMİNDE EN SIK GÖRÜLEN SOLUNUM YOLU ENFEKSİYONLARINI KULAK-BURUN-BOĞAZ HASTALIKLARI, BAŞ VE BOYUN CERRAHİSİ UZMANI **OP. DR. ALPER ŞENKAL** İLE KONUŞTUK.

**Solunum yolu
enfeksiyonları
nedir?
Belirtileri
nelerdir?**

Röportaj: Tuğçe TAŞDEMİR

Alper ŞENKAL - Solunum yollarımız üst solunum yolu ve alt solunum yolu olmak üzere iki kısma ayrılır. Üst solunum yolu burun, geniz, boğaz ve gırtlak kısımlarından oluşur. Gırtlakın daha alt seviyesinde bulunan ana soluk borusu ve daha alttaki kısımlar ise alt solunum yollarımızı oluşturur. Bu anatomik bölümlerde meydana gelen virüs veya bakteri mikropları ile oluşan iltihaplanmalar solunum yolu enfeksiyonları olarak adlandırılır. Bu enfeksiyonlar daha çok sonbahar ve kış aylarında görülmekle birlikte daha nadiren diğer mevsimlerde de görülebilir. Solunum yolu enfeksiyonları daha sık olarak üst solunum yolu enfeksiyonları olarak görülmekte

ve genellikle karşımıza gelen nezle(soğuk algınlığı), grip, sinüzit, bademcik iltihaplanması, boğaz iltihaplanması (farenjit), gırtlak iltihaplanması (larenjit) tabloları ile hastalar başvurmaktadır. Bu hastalıklarda enfeksiyonun olduğu bölgeye göre burun tıkanıklığı, burun akıntısı, geniz akıntısı, hapşırık, ateş, halsizlik, kırıklık, boğaz ağrısı, boğazda gıcıklanma ve tahriş hissi, kulak ağrısı ve kulakta dolgunluk hissi, yutma güçlüğü, ses kısıklığı, öksürük, gözde kızarıklık akıntı, ışıktan rahatsız olma, baş ağrısı, yaygın kas ve eklem ağrıları gibi belirtiler meydana gelmektedir. Alt solunum yolu enfeksiyonlarında ise kuru veya balgamlı öksürük, nefes darlığı, solunum güçlüğü, yüksek ateş, halsizlik, hırıltılı solunum, göğüs ağrısı gibi belirtiler görülebilir. Bunlar bronşit, zatürre gibi enfeksiyonlardır.

Bu hastalıklardan en sık görülenleri hangileridir ve nasıl tedavi edilirler?

Alper ŞENKAL - Aslında bu hastalıklardan en sık görülenleri nezle ve griptir. Her iki hastalığa virüsler neden olsa da bu hastalıklar arasında belirgin farklılıklar vardır. Soğuk algınlığı veya diğer adıyla nezle; 4-10 gün içerisinde kendiliğinden düzelen, genelde rhinovirus grubu virüslerin neden olduğu bir üst solunum yolu enfeksiyonudur. Tipik şikayetler burun tıkanıklığı ve akıntısı, öksürük, boğazda yanma ve gıcıklandırmadır. Bazen hapşırık ve hafif baş ağrısı da görülebilir. Hafif ateş ve kırıklık tabloya eşlik edebilir. Özellikle çocuklarda orta kulak iltihaplanması, sinüzit ve alt solunum yolu enfeksiyonlarına yol açabilir. Kış aylarında sık görülür. Grip (influenza); influenza grubu virüslerin neden olduğu ateş, kas ağrıları, baş ve boğaz ağrısı, öksürük, burun tıkanıklığı ve akıntısı; çocuklarda bazen kusma ve ishale ve 1-3 hafta süren halsizlikle seyreden bir enfeksiyon hastalığıdır. Genelde yataktan kalkamayacak decede ateş ve uyku hissi olur. Klinik tablo nezleden daha ağırdır. Ateş genellikle 3-5 gün sürer ve akşamları daha yüksektir. Öksürük önce kuru vasıftadır, 3-4 gün sonra balgamlı şekle dönüşebilir ve 2 hafta kadar sürebilir. Sıklıkla 3-4 gün süren gözde kızarıklık ve akıntı olabilir. Gribin

yol açabileceği en önemli tablo ölüme neden olabilen bakteriyel akciğer iltihaplanmasıdır. Ayrıca orta kulak iltihaplanması ve sinüzit de gripten sonra sıklıkla görülebilir. Dünyada ve insanların toplu yaşadıkları yerlerde büyük salgınlar yapabilen grip, soğuk algınlığı gibi kişiden kişiye direk temas veya solunum yolu salgıları(öksürük, hapşırık vs) bulaşmış maddelere temasta bulaşır. Şikayetler temastan 1-3 gün sonra ortaya çıkar. Hastalık, belirtiler başlamadan 1 gün öncesinden şikayetlerin bulunduğu süre boyunca (yaklaşık 7 gün) bulaşıcıdır. Grip 12 yaşından küçük çocuklarda, 65 yaşından büyüklerde ve kronik hastalıkları olanlarda ciddi sorunlara yol açabilir. Kış aylarında sık görülür. Küçük farklılıklar dışında soğuk algınlığı ve grip tedavisi temelde aynıdır. En uygun tedavi istirahat ve bol sıvı alınmasıdır. Burun tıkanıklığı ve akıntısı çok rahatsız ediyorsa burun içinin serum fizyolojik ile yıkanması, başın yatarken yükseltilmesi, kuru ortamlarda çevrenin buhar ile nemlendirilmesi yararlı olabilir. Bu önlemlerle rahatlamayan hastalara burun damlaları veya spreyleri 5-7 günü geçmeyecek şekilde verilebilir. Şiddetli hastalık durumunda ağızdan ödem çözücü ilaçlar da alınabilir. Burun akıntısı çok fazla ise antihistaminik ilaçlar da kullanılabilir. C vitamini içeren ilaçlar hastalığın şiddetini ve süresini azaltabilse de doğal gıdalar ile C vitamini alımını artırmak daha doğrudur(turunçgiller, kivi, çilek vb). Koltuk altı ateş 38,5 dereceyi geçerse 3 ay – 6 yaş arası çocuk-

larda ateşli havale geçirme olasılığı vardır ve bu şekildeki ateş durumunda ateş düşürücü ilaçlarla ateş düşürülmelidir. Ateş bir savunma mekanizması olduğundan hafif ateş durumunda ateşin düşürülmesi gereksizdir. Boğazda ağrı ve yanma için ise serum fizyolojik gargara, hazır gargaralar-spreyler-pastiller kullanılabilir. Grip tedavisinde virüslere karşı üretilmiş olan bazı ilaçlar hastalığın başlangıcından itibaren ilk 48 saat içinde kullanıldığında ateşin ve diğer şikayetlerin süresini kısaltır ancak bu ilaçların rutin kullanımları yerine sadece riskli hastalarda(örneğin bağışıklık sistemi baskılanmış hastalıkları olanlarda) önerilmektedir. Bu ilaçların nezle tedavisinde yeri yoktur. **Soğuk algınlığı ve grip tedavisinde kesinlikle antibiyotiklerin hiçbir faydası ve yeri yoktur. Çünkü bu hastalara virüsler yol açar ve antibiyotikler virüslere etki eden ilaçlar değildir.** Şikayetlerin soğuk algınlığında 7-10 gün içerisinde, gripte ise 2-3 haftada düzelmemesi veya azalmaması, kulak ağrısı, kulak akıntısı, iltihabi sarı-yeşil renkte burun akıntısı, şiddetli balgamlı öksürük, solunum sıkıntısı, şiddetli boğaz ağrısı, düşmeyen ateş gibi şikayetlerin başlaması orta kulak iltihaplanması, sinüzit, bademcik iltihabı, akciğer iltihaplanması(zatürre) gibi nezlenin ve gribin yol açtığı başka enfeksiyonları gösteren şikayetlerdir. Grip daha ciddi bir tablo olduğundan ve daha tehlikeli durumlara yol açabildiğinden daha yoğun tedavi uygulanabilir.

Soğuk havalarda bir diğer sık görülen üst solunum yolu enfeksiyonu da **sinüzittir**. Erişkinlerde ve çocuklarda görülebilir. Genellikle bir nezle veya grip enfeksiyonunun devamında meydana gelir. Nezle ve gripte genel durum kötüleşirse, berrak renkli olan burun akıntısı sarı-yeşil renge dönüşürse, ateş ve baş ağrısı artarsa durum muhtemelen sinüzite dönüşüyor demektir. Sinüzit olan hastalar burun tıkanıklığı, sarı-yeşil renkli iltihabi burun akıntısı, baş ve yüz bölgesi ağrısı, ışıktan rahatsız olma, yüksek ateş, geniz akıntısı, üst dişlerde ağrı, öksürük, halsizlik-kırıklık, kulak ağrısı, kulakta basınç ve tıkanıklık hissi gibi belirtilerle hastalar başvururlar. Sinüzit tanısı bir KBB uzmanı tarafından konulmalıdır. Genellikle bakterilerin yol açtığı bir enfeksiyon türü olduğu için tedavisinde de genellikle antibiyotiklerin kullanılması gereklidir. Hekimin reçete edeceği sürede ve dozda antibiyotiğin yanında balgam sökücüler, burun spreyleri, ödem çözücüler gibi ilaçlar da kullanılabilir. Ayrıca serum fizyolojik veya karbonatlı-tuzlu solüsyonlarla burun içi yıkama yapılabilir. Beslenmeye ve istirahate dikkat edilmeli, bol sıvı alınmalıdır.

Kış aylarının belalı enfeksiyonlarından birisi de genellikle çocuklarımızda görülen ancak erişkinlerde de sıkça gördüğümüz bademcik iltihaplanması ve farenjitir. Bu hastalıklarda temel şikayetler boğaz ağrısı, yutma güçlüğü, ateş, halsizlik, kas-eklem ağrıları gibi şikayetlerdir. Bu şikayetlerle hekime

başvurulduğunda doktorunuz muayene edecek ve gerekli görürse boğazdan pamuklu çubukla kültür adı verilen örnek alacaktır. Bu enfeksiyonlar da genellikle virüslerin yol açtığı enfeksiyonlar olduğundan çoğu zaman antibiyotik kullanımı gereksizdir ve genellikle kendiliğinden düzelirler. Ancak bu enfeksiyonlara bazen halk arasında "beta" adı verilen bir tür bakteri yol açabilir ve doktorunuzun yapacağı boğaz kültürü sonucunda "beta" bakterisi ürerse antibiyotik tedavisi şarttır. Çünkü antibiyotikle tedavi edilmemiş bir beta enfeksiyonu sonrasında kalp romatizması, eklem romatizması ve bazı böbrek hastalıkları meydana gelebilmektedir. Ayrıca bademcik iltihaplarından sonra bademcik çevresinde apse gelişen hastalar olabilmekte ve cerrahi tedaviye ihtiyaç duyulabilmektedir. Tedavide gerekli görülürse antibiyotiklerin yanında, ağrı kesici ve ateş düşürücüler, boğaz gargaraları ve spreyleri kullanılabilir. Bol sıvı alımı, istirahat ve iyi beslenme şarttır. Bir çocuk veya erişkin çok sık bademcik iltihaplanması geçiriyorsa veya bademcikler büyüklüğü nedeniyle uykuda nefes durması, horlama, ağız açık uyuma, burun tıkanıklığı, yutma güçlüğü gibi tıkanma şikayetlerine yol açıyorsa bademciklerin ameliyatla alınması gündeme gelebilir.

Az önce saydığımız enfeksiyonlara göre daha nadir görülen bir durum gırtlak iltihaplanması olan **larenjitir**. Daha sık çocuk-

larda olmakla birlikte erişkinlerde de görülebilir. Bu durumda ses kısıklığı baskın şikayet olmakla birlikte, solunum sıkıntısı, öksürük, ateş, nefes darlığı, yutma güçlüğü, daha ciddi tablolarda nefes alırken ötme sesi ve tıkanma gibi ciddi solunum sıkıntısına işaret eden belirtiler olabilir. KBB uzmanının muayenesi sonunda antibiyotikler, ödem giderici ilaçlar, kortizon gibi ilaçlar, boğaz spreyleri ve gargara ilaçları, nefesle çekilen ilaçlar gibi ilaçlar kullanılabilir.

Az önce anlattığımız enfeksiyonların ciddi ve ağır seyrettiği durumlarda KBB uzmanı hastayı yatırarak tedavi altına alabilir, damardan ilaç tedavileri uygulayabilir.

Zatürre veya bronşit gibi alt solunum yolu enfeksiyonlarında ise bir göğüs hastalıkları uzmanının hastayı takip ve tedavi etmesi gereklidir. Bu durumlarda da antibiyotikler, gerekirse hastanede yatırılarak damardan ilaç tedavileri, öksürük ilaçları, nefesle çekilen ilaçlar, balgam sökücüler, öksürük kesiciler, ödem çözücüler, kortizon gibi ilaçlar, buhar uygulaması ve oksijen verilmesi gibi tedaviler uygulanabilir.

Hastalar size hangi aşamada başvurmalı?

Alper ŞENKAL - Basit nezle ve grip durumları hekime başvurmadan soğuk algınlığı ilaçları, istirahat, bol sıvı alımı gibi önlemlerle evde atlatılabilir. Ancak nezle grip durumu 5-7 günde düzelmeyen, kötüleşen veya düzelmeye trendinde olmayanlar doktora başvurmalıdır. Ciddi kalp hastalığı olanlar, ciddi akciğer hastalığı olanlar, 65 yaş üzeri kişiler, bağışıklık sistemini baskılayan hastalığı olan veya bağışıklık sistemi baskılayıcı ilaç kullananlar, organ nakilli hastalar, önemli metabolik hastalığı (şeker hastalığı gibi) olanlar ve

başka diğer önemli ek hastalığı bulunanlar en küçük şikayeti bile göz ardı etmeden derhal doktora başvurmalıdır. Ayrıca yine kalp hastaları, kalp ritim bozukluğu olan hastalar, hipertansiyonu olanlar, böbrek hastaları, gebeler ve organ nakilli hastalar hekime başvurmadan grip ve soğuk algınlığı ilaçlarını kullanmamalı, gerekliyse hekim kontrolünde kullanmalıdırlar. Bunun dışında yüksek ateş, sarı-yeşil renkli burun akıntısı, aşırı halsizlik ve beslenememe, şiddetli boğaz ağrısı ve yutma güçlüğü, solunum sıkıntısı, göğüs ağrısı, nefes darlığı, bilinç kaybı gibi şikayetleri olan hastalar derhal bir KBB hekimine başvurmalıdırlar.

Bu hastalıklar kış mevsimi ile birlikte bebeklerde, çocuklarda ve yaşlılarda yaygın olarak görülmektedir. Çocukların korunması için ailelere tavsiyeleriniz nelerdir?

Alper ŞENKAL - Öncelikle çocukların beslenmeleri ve uyku düzenlerine çok dikkat edilmelidir. Çocukların yaş grubuna göre bol sıvı tüketmesi, meyve ve sebzeleri bolca tüketerek dengeli beslenmeleri sağlanmalı. Yeterli şekilde uyumaları ve dinlenmeleri sağlanmalıdır. Anne sütü alan bebekler için en iyi koruyucu anne sütüdür. Yine çocukların ailelerinde, yuvada veya etrafında bulunan üst solunum yolu enfeksiyonu geçiren diğer çocuklarla ve kişilerle yakın teması mümkün mertebe engellenmeye çalışılmalıdır. Aileler çocuklarına, öpüşmek, tokalaşmak gibi başka kişilerle yakın temas olarak tabir edilen hareketlerden kaçınmaları ve başkalarının kişisel eşyalarını kullanmamaları ve kendi kişisel eşyalarını başkalarına kullanmamaları konusunda yeterli eğitim

vermelidirler. Yine çocuklar ellerini sık olarak sabunlu suyla yıkamaları ve ortamda varsa el dezenfektanları ile sık temizlemeleri konusunda eğitilmelidirler. **Çocuklara gerektiğinde maske kullanılabilir. Çocuklarımız için okul, yuva gibi kapalı ve kalabalık, çocukların birbirleri ile yakın temasta olduğu ortamlar solunum yolu enfeksiyonları açısından risk faktörüdür ancak çocuk hastalanacak korkusu ile çocuğu yuvadan veya okuldan alıkoymak da çözüm değildir, şu bilinmelidir ki yuvadan veya okuldan alıkonulan çocuklar eğitimden ve sosyal hayattan alıkonulmuş olurlar. Tabii ki çocuklara grip aşısı da uygulanabilir.**

Solunum yolu enfeksiyonlarından korunmak için neler yapılmalıdır? Grip aşısı öneriyor musunuz?

Alper ŞENKAL - Hasta kişiler öksürme, hapşırma gibi yollarla mikrobu yayar, mikrobun sağlıklı kişilerin ağız, burun, gözüne temas etmesiyle bulaşma olur. Bunu bir örnekle açıklarsak yanımızdaki bir arkadaşımız ağzına mendil tutmadan hapşırırsa ve biz elimizle mikroplu bölgeye temas edip elimizi yıkamadan bir şey yersek veya gözümüzü ovuşturursak mikrobu alır ve hastalanırız. **Bazen de kalabalık ve kapalı ortamlarda, örneğin otobüs gibi toplu taşıma araçlarında, hasta kişilerle aynı ortamda bulunursak ve mikroplu havayı solursak aynı hastalık bize bulaşabilir.** Boğaz iltihaplanmalarından korunmak için temizlik ve hijyen kurallarına uymalı, ağız içi temizliğine önem vermeli, sağlıklı beslenmeye dikkat etmeli, mevsime göre giyinmeli ve üşütmemeliyiz. Ellerimizi sabunlu su ile sık yıkamak, öksürüp hapşırırken varsa bir mendil, yoksa kolumuzun dirseğimizin iç kısmıyla ağızımızı kapatmak, ortalığa serbest bir şekilde hapşırma, yerlere tükürmemek, çevreye hastalığımızı yaymamızı engelleyecektir. Solunum yolu enfeksiyonlarından korunmak için bireysel olarak alınacak önlemler arasında hasta kişilerle aynı kapalı ortamlarda bulunmaktan kaçınmak, diğer şahıslarla ortak kişisel eşyalar kullanmamak(havlu, çatal, kaşık, atkı, cep telefonu gibi), öpüşmekten ve tokalaşmaktan kaçınmak, gerektiğinde maske kullanmak ve el hijyenine dikkat etmek sayılabilir. Peki hastalanınca hastalığın başkalarına bulaşmaması için neler yapılmalı? Bu hastalıklar solunum yolu ile

bulaştığı için hasta kişilerin sağlıklı insanlarla kapalı ortamlarda bir arada olması hastalıklara neden olan virüslerin etrafa yayılmasını kolaylaştırır.

Bu nedenle hastaların belirtiler ve şikayetleri olduğu dönemde iş veya okula gitmeleri uygun değildir. Büyük salgınlar sırasında hastaların kapalı ortamlarda sağlıklı insanlarla bir arada bulunduğu okul ve kışla gibi yerlerin geçici sürelerle kapatılması gerekebilir. Bu saydığımız genel önlemlerin dışında gripten korunmak için aşı ile korunma mevcuttur. Grip aşısı aslında gribe yakalanma olasılığını azaltmak istediği için doktora başvuran herkese yapılabilir. Bununla birlikte 'yüksek riskli grup' olarak tanımlanan gruba grip aşısı yapılmalıdır. Yüksek riskli grup, 65 yaşın üzerindeki sağlıklı kişiler, hangi yaşta olursa olsun kronik hastalığı bulunan kişilere bakım veren merkezlerde kalanlar ve çalışanlar, son 1 yıl içerisinde hastaneye yatmasını ve yakın tıbbi takip gerektirecek kadar ağır kronik kalp-damar hastalıkları ve akciğer hastalıkları bulunanlar, kronik metabolik hastalığı(şeker hastalığı vb), kronik böbrek hastalıkları, bağışıklık sistem hastalıkları veya astımı olan erişkin veya çocuklar, 6ay-18 yaş arası uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuklar, gebeliğinin 2. ve 3. 3 ayları grip sezonuna gelen gebe kadınlar, grip komplikasyonu riskini artıran bir hastalığı bulunan kişiler, hastane ve bakımevlerinde çalışanlar, gribin sık görüldüğü ve ağır seyrettiği kişilerle aynı evde yaşayanlar olarak sayılabilir. Bu kişilere grip aşısı yapılmalıdır.

Çağdaş Halk Müziğinin Yeni Sesi

GÜRBÜZ GÖZÜM ve

Gelenekten Geleceğe Köprü

Niteliğindeki Çalışması

BAŞIMDAKİ DUMAN

Röportaj: Tuğçe Taşdemir

● Bize kendinizi tanıtır mısınız?

Gürbüz Gözüm - 1976 yılında Ankara'da, Erzurum'lu bir ailenin dördüncü çocuğu olarak, dünyaya geldim...

İlk orta ve lise eğitimimi Ankara'da tamamladım. 1999 yılında Atatürk Üniversitesi Radyo TV yayıncılığı bölümünden, 2006 yılında ise yine Atatürk Üniversitesi Müzik Öğretmenliği bölümünden mezun oldum. 2006 yılında MEB'de müzik öğretmenliği yapmaya başladım. 2010 yılında Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi Bölümünde yüksek lisans eğitimimi tamamladım. Halen akademik alanda ve müzik alanında çeşitli çalışmalar yapmaktayım.

Biraz Albümden bahsedebilir miyiz? "Başımdaki Duman" ilk albümünüz mü?

Gürbüz Gözüm - Daha önce "Yaşa Benim Halkım" adlı, iki eserlik bir çalışmamız olmuştu, fakat albüm anlamında "Başımdaki Duman" ilk diyebiliriz. On iki eserden oluşan albümün repertuarı, sözü müziği bana ait olan "Yörük Ali Efe" ve müziği bana ait olan "Tuğlar İslansın" eserlerinin dışında usta malı eserlerden oluşuyor. Bir başka ifadeyle müzikal anlamda beslendiğim kaynaktan aldıklarımı çağdaş bir yorumla dinleyicilerime aktarmaya çalıştığım bir albüm diyebiliriz bu albüm için.

Beslendiğim müzikal kaynak" diye ifadelendirdiğiniz ustalar kimlerdir, birazda bu konuda konuşalım.

Gürbüz Gözüm - Albümün repertuarı çok uzun yılların dinlemeleriyle oluştu. Yıllarca dinlediğimiz, takip ettiğimiz, müzikal kaynak olarak benimsediğimiz bu ustalar kimlerdir sorusunun cevabı: Aşık Sefai , Ozan Yusuf POLATOĞLU, Hilmi ŞAHBALI, Mustafa YILDIZDOĞAN, Selçuk KÜPÇÜK, Ali AKSOY ve aynı zamanda albüm çalışmaları sırasında çokça fikirlerini aldığımız Osman ÖZTUNÇ ve Hasan SAĞINDIK'tır. Tabi ki bu albümde eserlerine yer veremediğimiz fakat sanatsal anlamda feyz aldığımız daha bir çok isim var. Bu vesileyle hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum, varolsunlar...

“Albümü kurgularken tek hedefim müzikal kaliteyi yakalamak değildi. Müzikal kalitenin yanında başka hedefleri de olan bir albüm "Başımdaki Duman". Bu albümün en önemsedğim yanı, beslendiğim müzikal kaynağa teşekkür niteliği taşıyor olmasıdır.”

Birbirinden değerli ustaların eserlerini seslendirdiğiniz bu albümü kurgularken hedefledikleriniz zannediyorum ki sadece müzikal hedeflerle sınırlı değildi, birazda bu konuya değinebilir misiniz?

Gürbüz Gözüm - Memnuniyetle... Sizin de ifade ettiğiniz gibi albümü kurgularken tek hedefim müzikal kaliteyi yakalamak değildi. Müzikal kalitenin yanında başka hedefleri de olan bir albüm "Başımdaki Duman". Bu albümün en önemsedğim yanı, beslendiğim müzikal kaynağa teşekkür niteliği taşıyor olmasıdır. Yıllarca suyun başını tutanların ideolojik yaklaşımları nedeniyle, müzik alanında yapılan istatistiki çalışmalarda dahi yok sayılan, kalburüstü nitelikteki bu eserlerin, yeniden seslendirilmesi ve dinleyiciye ulaştırılması gerektiğini düşündüm. Aldığımız dönütlerden "Başımdaki Duman" bu hedefine ulaşacak gibi görünüyor.

Albümün diğer amacı ise, akademik anlamda yıllardır yapılan "Türkü Nedir?" tartışmasına somut örneklerle katkı verebilmektir. Bu anlamda "Başımdaki Duman"ın, müzikteki donmuş gelenek savunucularının "türkü anonim olmalıdır, beste türkü olmaz" tezine karşı, somut bir başkaldırı niteliği taşıdığını söyleyebilirim.

Bildiğimiz kadarıyla ülkemizde müzik çalışmaları yapanlar albümlerinin satışı ve dağıtım konusunda epeyce sıkıntı yaşıyorlar. Siz bu konuda nasıl bir yol izlediniz ve albümünüzü edinmek isteyenler albüme nasıl ulaşabilirler?

Gürbüz Gözüm - Çok haklısınız. En az, albüme hazırlık ve stüdyo aşaması kadar sıkıntılı bir süreçtir dağıtım ve satış aşaması. Bu alanda çalışan dağıtım şirketleri var fakat bu durumda da albümün ekonomik anlamda sanatçıya dönüşü yok denecek kadar az oluyor. Bir başka problem ise dağıtım şirketinin

albümünüzle ilgili yaptığı çalışmayı kontrol edemiyor olunuz. Bütün bunları göz önünde bulundurunca albümün dağıtım ve satışını kendimiz yapmaya karar verdik. Albümü edinmek isteyenler facebook (GürbüzGözüm Müzisyen/Grup) beğeni sayfamız üzerinden bize ulaşabilirler.

Başta müzik alanında ve akademik alanda devam etmekte olan çalışmalarımız var demiştiniz. Bu çalışmalardan bahsedebilir miyiz?

Gürbüz Gözüm - Yeni albüm çalışmamıza başladık, repertuar üzerinde çalışıyoruz. Genelde kendi eserlerime yer vermeyi planladığım, Kent Türküsü formunda eserlerden oluşacak bir çalışma olsun istiyorum. Yakında stüdyo ön çalışmasına başlayacağız.

Müziğin İşlevleri adlı çalışma, bu alanda yaptığım akademik çalışmaların kitap haline getirilmesi şeklinde olacak. Baskı aşamasına getirdiğim kitabı çok yakında okuyucularla buluşturmayı planlıyorum.

Diğer taraftan resmi olarak yaptığımız iş yani öğretmenliğe/ Bağlama Öğreticiliği'ne devam ediyoruz. Bağlama çalmaya heves edenler ve bağlama öğreticileri için bir bağlama metodu kitabı hazırlamaktayım. Önümüzdeki sene içerisinde ilgililerin istifadesine sunacağız inşallah.

Bunların dışında doktora çalışmamız için hazırlıklarımız başladı diyebilirim.

